ΟΠΥΕΣΟΣ

ΝΕΑΝΙΚΟ & ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ **“ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ”**
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

82

ѠБРАЗЪ ПРЕСТЫЯ БЦЫ ПИСЦИЙСКІЯ

Νεανικό & Μαθητικό περιοδικο
των ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ
“ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ”

Ταχυδρομική διεύθυνση:
Ισθμός Κορίνθου, Τ.Κ.20100
Τηλ: 27410.29663
www.apostolospavlos.gr

Περίοδος Β’ Χρόνος Θ’
(Περίοδος Α’: 1994-8)

Τεύχος **82** (128)
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015
Συντάσσεται από μαθητές
των Εκπαιδευτηρίων
με την γενική επιμέλεια της
Διεύθυνσης.

Υπεύθυνος ύλης:
Ανδρέας Κουτσόπουλος, φιλόλογος

Εκδότης - Ιδιοκτήτης:
Σύλλογος «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ» Σ.Α.
Γέλωνος 9, 11521 Αθήνα
Τηλ: 210- 6443.294
ΤΥΠΟΙΣ: Lithos

Περιεχόμενα

147 Νέα… Εισόδια της Θεοτόκου!
149 Μαθητεύοντας κοντά στους Αγίους
150 Προσκύνημα στη Μικρασιατική Γη
156 Συνέντευξη με έναν Ρωμιό της Πόλης
160 Εκδηλώσεις Χαράς & Δημιουργίας
162 Η απέναντι όχθη
165 Δελτίο Ειδήσεων
166 Φιλολογική Γωνιά
168 Διήγημα «Ο μικρός άγιος»
170 Αγγλικό: A Christmas Holiday
171 Γαλλικό: Noel en Grece et en France
172 Η Πρώτη Συνάντηση της φετινής Περιβαλλοντικής Ομάδας
173 Σπίθες
174 Περιεχόμενα τόμου «Πυρσού» 2015

- **Εξώφυλλο: Εικόνα της Παναγίας Πισιδιώτισσας, από τις αρχαιότερες βυζαντινές εικόνες**
- **Οπισθόφυλλο: Θυρανοίξια Ι. Ν. Παναγίας Πισιδιωτίσσης Αλάγιας, με τον Σεβ. Πισιδίας**

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Οι μαθητές και οι μαθήτριες των Εκπαιδευτηρίων «Απόστολος Παύλος» στον Ισθμό της Κορίνθου την Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου και ώρα 18.30 στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου μας οδηγούν εκεί όπου βρίσκεται: «Η Φάτνη της Καρδιάς»
και μας παρουσιάζουν την ομώνυμη θεατρική παράσταση.
Η εκδήλωση θα πλαισιωθεί από ένα αφιέρωμα στον εμπνευσμένο μας ποιητή Γ. Βερίτη με την ευκαιρία των 100 χρόνων από τη γέννησή του. Η γιορτή ολοκληρώνεται με τραγούδια από τη χορωδία των Εκπαιδευτηρίων, ποιήματα και σχετικές προβολές.
Είσοδος ελεύθερη.

Νέα...
Εισόδια της θεοτόκου!

Η Παναγία η Πισιδιώτισσα ενθρονίστηκε στα Άγια των Αγίων

Νηπιάζουσα εισήλθε στον Ναό του Σολομώντος η Παναγία μας τότε, ως σκεύος εκλογής, αφιερωμένο στον Άγιο Τριαδικό Θεό. Σχέδιό Του ήταν να διαφυλαχθεί ως πολυτιμότατος θησαυρός, ώστε να πραγματώσει, όταν έλθει το πλήρωμα του χρόνου, το άγιο θέλημά Του. Από νήπιο λοιπόν Εκείνη εισόδευσε στον ιουδαϊκό ναό με αδιόρατο, μοναδικό όραμά της να διακονήσει το σχέδιο της Θείας Οικονομίας για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Κι όμως. Ο περιούσιος ισραηλιτικός λαός, τον οποίο τίμησε με την είσοδό της στον χειροποίητο ναό του Θεού, την εκδίωξε τελικά, την περιφρόνησε, καθότι απαξίωσε και αγνόησε επιδεικτικά την αποκάλυψη του Υιού και Λόγου του Θεού και Υιού της ως Μεσσία. Οι πάσης φύσεως απειθείς διώκτες του θελήματός Του είναι και δικοί της διώκτες. Αλλά είναι παρατηρημένο ανά τους αιώνες ότι όταν από κάπου διώκεται η Παναγία μας εισοδεύει κάπου αλλού, εκεί που την δέχονται.

Αυτό αισθανθήκαμε όλοι οι εξ Ελλάδος προσκυνητές μικροί και μεγάλοι, στις 15 του Νοέμβρη. Λίγο πριν τη μεγάλη εορτή των Εισοδίων της η Παναγία μας έκανε ξανά με λαμπρότητα την είσοδό της στα Άγια των Αγίων του νεόδμητου ορθόδοξου ι. ναού Παναγίας Πισιδιώτισσας, στην Αλάγια της Νότιας Μικράς Ασίας. Κρατώντας την εικόνα της με τη χαρά ζωγραφισμένη στην όψη του ο Σεβ. Μητροπολίτης Πισιδίας κ. Σωτήριος πραγματοποίησε τα νέα της Εισόδια σε μια περιοχή της μικρασιατικής γης ξεχασμένη θρησκευτικά αλλά και εθνικά. Περιστοιχισμένος τώρα από ορθόδοξους Ρώσους μετανάστες και από λιγοστούς ακόμα Τούρκους ορθοδόξους, οι οποίοι αναγνωρίζουν ως δώρο Θεού διά της Παναγίας Μητέρας Του αυτόν τον ναό, την οδήγησε να καθήσει στο σύνθρονο, πίσω ακριβώς από την Αγία Τράπεζα. Εδώ

Κάθε Μήνα

"Πώς με βελούδινα δάχτυλ΄ αγγίζεις τους πόνους μας και τους γλυκαίνεις,
Μάνα γλυκύτατη! Όλα τα βάσανα συ τ΄ απαλαίνεις!.."

Γ. Βερίτης

και αρκετό καιρό οι Ρώσοι εξέφραζαν με διάφορους τρόπους και με εκκλήσεις στον Πατριάρχη και στον τοπικό Επίσκοπο τον πόθο τους να επιστρέψει στα μικρασιατικά χώματα η Παναγία. Κι Εκείνη τους απάντησε με την χωρίς προηγούμενο για τα τουρκικά δεδομένα παραχώρηση οικοπέδου κι άδεια ανοικοδόμησης ορθοδόξου ιεραποστολικού-πολιτιστικού κέντρου στον τόπο διαμονής τους.

«Του Κυρίου η γη και το πλήρωμα αυτής.» Ο σπόρος της πίστεως δεν γνωρίζει σύνορα και πατρίδες. Ριζώνει και φυτρώνει παντού. Αρκεί να βρει γη καλή και αγαθή, όπως στην προκειμένη περίπτωση. Ένας πολιός γέρων επίσκοπος, με τη φλόγα της πίστης στην καρδιά του, συνεχίζει ακούραστος τη σπορά του αγίου θελήματος του Τριαδικού Θεού. Οι καρποί δεν άργησαν να φανούν:

- Η ανέλπιστα θετική ανταπόκριση των τοπικών αρχών
- δύο ιεροί ναοί σε διαρκή λειτουργία κι ένα ξωκλήσι
- τρεις ιερείς, δύο Ρώσοι κι ένας Έλληνας, στη διακονία τής εκεί αποστολικής εκκλησίας
- δύο θείες λειτουργίες κάθε Κυριακή, σε απόσταση μόλις 140 χλμ. η μία από την άλλη (εκτός Κων/πόλεως!)
- Αρκετοί Ρώσοι ορθόδοξοι και κάποιοι Τούρκοι συναγμένοι στις τακτικές πλέον ευχαριστιακές συνάξεις
- και βέβαια, η Παναγία της Πισιδίας και πάλι στα Άγια των Αγίων αυτής της μικρασιατικής γωνιάς, καθισμένη στο σύνθρονο.

Από όπου πάντα ευλογεί και σκέπει και αυξάνει κάθε θεάρεστο πόθο!

Ἀπόψε...

Ἄκου, ψυχή μου -
ἀπόψε ἀγγέλοι ψάλλουν
καὶ στὰ γαλάζια τ᾽ ἄπειρου
χερουβικοὶ χοροὶ
τ᾽Ὄνομα ὑμνολογοῦν τοῦ Τρισμεγάλου.

Ὦ παντοδύναμη, ἄφθαρτη, τρανή,
τοῦ κόσμου Αἰτία,
π᾽ ἁρμονικὰ τὴ δόξα Σου ἱστορεῖ
κι᾽ ἡ γῆ ἡ φθαρτὴ
κι᾽ οἱ ἄφθαρτοι οὐρανοί·

καθὼς ἀπόψε φεύγοντας γοργοὶ
τῶν ἄστρων οἱ φωτόγραφτοι,
τρανοί, γιγάντιοι γύροι,
ὕμνους σὲ Σὲ θὰ λὲν ὡς τὴν αὐγή,

κάποιο γλυκοχαρμόσυνο σκοπὸ
θὰ τραγουδήσ᾽ ἡ λύρα μου
κι᾽ ἡ πούλια ὅσο νὰ γείρη
τὸν ὕμνο τῶν ἀγγέλων θὰ Σοῦ πῶ.

Γ. Βερίτης

Μεστά Χίου – στον ανδριάντα του Γ. Βερίτη

ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΙΣΙΔΙΩΤΙΣΣΑ

Η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας Πισιδιώτισσας ήταν πολύ φημισμένη κατά τους πρώιμους χρόνους. Όπως φαίνεται από τις γραπτές πηγές, είναι μία από τις αρχαιότερες βυζαντινές εικόνες. Ο ναός στον οποίο βρισκόταν αποθησαυρισμένη ετιμάτο προς τιμήν της Θεοτόκου και ήταν στην πόλη Σωζόπολις της Πισιδίας, το σημερινό Uluborlu. Η σπάνια ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει η παράσταση της βρεφοκρατούσας αυτής Θεοτόκου είναι ότι βαστάζει τον Χριστό με το αριστερό χέρι, ενώ με το δεξί ευλογεί. Όχι τόσο σπάνιο αλλά πρωτότυπο εν πολλοίς είναι και το γεγονός ότι φέρει αυτοκρατορικό στέμμα. **Σύμφωνα με τις πηγές, από το δεξί χέρι της Θεοτόκου που ευλογεί έρρεε άφθονο μύρο, το οποίο πραγματοποιούσε θαύματα.**

Οι πρώτες μαρτυρίες για την εικόνα της Παναγίας της Πισιδιώτισσας ανάγονται στον 6ο αι. Η πρώτη μαρτυρία προέρχεται από τον βίο του αγίου Θεοδώρου του Συκεώτου, επισκόπου Αναστασιουπόλεως. Ο βιογράφος και μαθητής του αγίου Ελεύσιππος καταγράφει πολλά θαυμαστά γεγονότα που πραγματοποιούνταν στον ναό της Θεοτόκου χάρη στην θαυματουργό εικόνα της Παναγίας, όπως ιάσεις χρονίως πασχόντων, θεραπείες στειρότητας, σωτηρία από θανάσιμους τραυματισμούς. Ανάμεσα στις πολλές αυτές αναφορές η πιο εντυπωσιακή είναι αυτή που περιγράφει θεραπεία δαιμονισμένου παραλυτικού με σημαντική αναγωγή στο θαυματουργό μύρο που έρρεε από το χέρι της Θεοτόκου.

Η δεύτερη μαρτυρία προέρχεται από τον βίο του Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ευτυχίου (715-730). Ο βιογράφος του, ο πρεσβύτερος Ευστράτιος, περιγράφει μία σειρά θαυμάτων της εικόνας με θεραπεία θνησιγενών παιδιών και ενηλίκων τυφλών, άλαλων και δαιμονισμένων. Τα θαύματα αυτά έγιναν γνωστά στην ευρύτερη περιοχή και ο σεβασμός των ανθρώπων προς την εικόνα κορυφώθηκε, με αποτέλεσμα να συρρέουν πλήθη ασθενών για να λάβουν την θαυματουργική θεραπεία.

Η τρίτη μαρτυρία προέρχεται από τον άγιο Γερμανό, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως. Ο Γερμανός ζει κατά τους χρόνους της πρώτης περιόδου της Εικονομαχίας και σε επιστολή του γράφει χαρακτηριστικά ότι μεταξύ των άλλων θαυμαστών γεγονότων που επιτελούν οι εικόνες «το πάντων εμφανέστατον, μηδεμιάς αντιρρήσεως ή αμφιβολίας τινος ανεχόμενον, η εν Σωζοπόλει της Πισιδίας το πριν υπάρχουσα εικών της παναχράντου Θεοτόκου, εκ της γεγραμμένης παλάμης αυτής την του μύρου βλύσιν προχέουσα. Ου τινος θαύματος μάρτυρες πολλοί». Η επιστολή αυτή αναγνώσθηκε κατά την Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο ως βασικό επιχείρημα κατά της εικονομαχίας και υπέρ της απόδοσης τιμής στις εικόνες!

Δυστυχώς, από τον 8ο αιώνα και μετά, οπότε έχουμε συνεχείς διοικητικές, κοινωνικές και εκκλησιαστικές ανακατατάξεις, δεν σώζονται μαρτυρίες για την θαυματουργή εικόνα. Πολλούς αιώνες αργότερα υπάρχει η πληροφορία ότι αντίγραφο της Παναγίας της Πισιδιώτισσας κατείχε η μητέρα του Τσάρου Μιχαήλ Federovich Romanov, η οποία εκάρη μοναχή με το όνομα Μάρθα. Μετά τον θάνατό της το αντίγραφο της εικόνας αποθησαυρίστηκε στην Νέα Μονή του Σωτήρος (Novospassky) στην Μόσχα, μέχρι το 1917. Η εικόνα χάθηκε μετά την εγκαθίδρυση του Σοβιετικού Καθεστώτος στην Ρωσία.

Το 2014, κατόπιν παραγγελίας του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πισιδίας, Εξάρχου Σίδης και Ατταλείας πατρός Σωτηρίου Τράμπα, φιλοτεχνήθηκε στο ρωσικό αγιογραφείο της Ekaterina Ilyinskaya στην Μόσχα αντίγραφο της εικόνας, το οποίο εναποτέθηκε στον νεοανεγερθέντα εκ θεμελίων ι. Ναό Παναγίας Πισιδιώτισσας στην Αλάγια. Η Μητρόπολη Πισιδίας εορτάζει την προστάτιδά της Παναγία Πισιδιώτισσα την 3η Σεπτεμβρίου, ημέρα ενός σημαντικού θαύματος που επετέλεσε ο πατριάρχης Ευτύχιος με το μύρο της εικόνας.

(Αποσπάσματα από το βιβλίο
«Ιστόρησις της Θεοτόκου
στα Μικρασιατικά παράλια της Μεσογείου»,
της Μαρ. Χρόνη-Βακαλοπούλου,
εκδ. «Εταιρείας Μεσογειακού Πολιτισμού», Αθήνα 2014)

Προσκύνημα στη Μικρασιατική Γη

12-17 Νοεμβρίου 2015

Με τον Σεβ. Μητροπολίτη Χίου κ. Μάρκο.

•1η μέρα: Πέμπτη 12 Νοεμβρίου 2015

Οικεία ακούσματα, γνώριμα συναισθήματα από τη μια. Καινούργια χώματα, άγνωστα μέρη, πρωτόγνωρες εμπειρίες από την άλλη. Όμως παντού δυνατές συγκινήσεις και απογοητεύσεις.

Η Χίος. Μαρτυρικό, καταγάλανο νησί, λουσμένο στην ιστορία και τον πολιτισμό. Απέναντι η Σμύρνη. Μια τερατούπολη με ξεγραμμένο παρελθόν. Η ψυχή μου φτεροκοπά ανάμεσα σε δύο αντίθετους πόλους. Στη Χίο που δεν γνώριζα κι όμως ένιωσα σαν να την ήξερα από παλιά και στη Σμύρνη που λάτρεψα και που με υποδέχτηκε σαν μια φτιασιδωμένη ξένη. Σήμερα ταξίδεψα σ' έναν ελληνικό ακρίτα και σε μια θαμμένη πόλη. Και πέταξα απ' τις ακρώρειες του Αίπους στα καλντερίμια των Μεστών κι από τους απελευθερωτικούς κανονιοβολισμούς των πλοίων στους στίχους του Βερίτη. Και ταξίδεψα πάνω στους φλογερούς λόγους ενός σημαιοφόρου μητροπολίτη σ' όλη τη Χιώτικη ιστορία, κάτω από το γλυκύτατο βλέμμα του Ταξιάρχη. Την ψυχή μου φώτισαν οι λάμψεις απ' τα θαυμάσια ψηφιδωτά. Κι ύστερα την τύφλωσαν τα πράσινα φώτα των μιναρέδων. Την κούρασε η βοή της πόλης. Τ' αυτιά μου χάιδεψαν οι μελωδίες των παραδοσιακών μας τραγουδιών και τα παρήγορα ζωογόνα λόγια των πατέρων μας. Κι ύστερα τα πλήγωσαν τα ιστορούμενα της χώρας που επισκέπτομαι. Μόνη μου παρηγοριά η αγκαλιά της Παναγιάς μας στη βραδινή μας προσευχή.

•2η μέρα: Παρασκευή 13 Νοεμβρίου 2015

Σήμερα η καρδιά μου ήρθε στη θέση της. Εδώ δεν πέρασε οδοστρωτήρας. Εδώ η αρχαιολογική σκαπάνη ανέδειξε πολιτισμό, τέχνη αρχαία ελληνική, ρωμαϊκή, βυζαντινή. Στην αρχαία Έφεσο αισθανθήκαμε και πάλι την αύρα της Ελληνικής ιστορίας αλλά και του Χριστιανισμού. Αψίδες και αρχαίοι κίονες, ιωνικά και κορινθιακά κιονόκρανα, ελληνικές και λατινικές επιγραφές, λουτρά και πολυτελείς επαύλεις, πολύχρωμα μάρμαρα και επιδαπέδια ψηφιδωτά πιάστηκαν χέρι-χέρι στο χορό της Τέχνης. Η φαντασία μας συμπλήρωσε τους θόλους μεγαλόπρεπων βασιλικών, κάθισε στο σύνθρονο σεβαστούς ιεράρχες και πλημμύρισε το ρωμαϊκό θέατρο αγώνων, δύναμης και τέχνης. Και καθώς ο ήλιος μεσουρανούσε ακολουθώντας τα βήματα του Απ. Παύλου, αφήσαμε τη γη της αρχαιοποίκιλης Εφέσου, για ν' ανεβούμε σε ένα φρούριο από βαμβάκι! Κορωνίδα του ιερή, μια πόλη αφιερωμένη στο θεό Απόλλωνα. Κι εδώ βασίλισσα η αρχαία τέχνη, με το επιβλητικό της θέατρο, τα λουτρά και τους ναούς της αλλά και τα πλούσια νερά της, που σμίλεψαν με την ιδιαίτερη σύστασή τους ένα βουνό από «σύννεφο». Και τα νερά να λιμνάζουν σε αβαθείς λεκάνες, που σε προκαλούν να βουτήξεις στα χλιαρά νερά τους. Να γλείφουν το βουνό ελεύθερα και υπομονετικά, δημιουργώντας ένα μοναδικό τοπίο ασπρογάλανο και αστραφτερό κάτω από τις ακτίνες του ζεστού ήλιου. Στο δρόμο για την Αττάλεια, βυζαντινά μέλη μάς συντρόφεψαν, καθώς περνούσαμε τους σταθμούς του πνευματικού σκαπανέα της Μ. Ασίας Απ. Παύλου, ενώ αρκετοί από μας παραδίδονταν στην αγκαλιά του Μορφέα…

Έφεσος . Αρχαιολογικός χώρος – Εσωτερικό Οικίας

•3η μέρα: Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2015

Μπορεί να μην ταξίδεψα στης «Αττάλειας τα νερά» αλλά περπάτησα τα γραφικά σοκάκια της και «έτρεξα» πάνω στις πολυτελείς λεωφόρους της. Η «αρχόντισσα της Μεσογείου» δικαίωσε επάξια τον τίτλο της. Το προηγούμενο βράδυ μας υποδέχτηκαν τα πλούσια φώτα της και μας φιλοξένησε ένα από τα ωραιότερα ξενοδοχεία της. Το πρωί μας αγκάλιασε η μοναδική ορθόδοξη γωνιά της, ο ναός του Απ. Παύλου και Αγ. Αλυπίου. Ήταν τόσο συγκινητικό και συγκλονιστικό συνάμα μια χούφτα Χριστιανοί ζωσμένοι από την ισλαμική ημισέληνο να μέλουν σύσσωμοι κάτω από τη σκιά του Σταυρού και το μητρικό βλέμμα της Παναγιάς μέσα σ' έναν απέριττο ορθόδοξο ναό, την παράκλησή της. Στη συνέχεια τα ανακαινισμένα και αξιοποιημένα ελληνικά αρχοντικά της Αττάλειας, τα υπέροχα κατάφυτα πάρκα της και η μαγευτική ακρογιαλιά της μας έκλεψαν την καρδιά. Οι φωτογραφίες έδιναν κι έπαιρναν σε μια προσπάθεια ν' απαθανατίσουν την εξωτική ομορφιά της πόλης. Ένα μεγαλόπρεπο ρωμαϊκό θέατρο δημιούργημα του Ζήνωνα, Έλληνα αρχιτέκτονα, ήταν ο επόμενος σταθμός μας. Γέννημα της Ασπένδου, της «άσπονδης» πόλης που πλήρωσε ακριβά στο Μ. Αλέξανδρο την αδιαλλαξία και την αλαζονεία της. Αλήθεια, σε πόσα εδώλια θεάτρων καθίσαμε μέχρι τώρα; Μα τι είναι τρία αρχαία θέατρα για τη Μ. Ασία, που φιλοξενεί 196 αρχαία θέατρα; Φωνάζει «Ελλάδα» σε αυτιά που κωφεύουν! Στη διαδρομή για την Αλάγια θαυμάσαμε τη μεγάλη ανοικοδόμηση και αξιοποίηση του διάσημου αυτού θέρετρου της Τουρκίας. Πολυτελέστατα, πολύχρωμα, ιδιαίτερα ξενοδοχειακά συγκροτήματα υψώνονταν στον ουρανό με δεκάδες ορόφους, ιδιοκτησίες σίγουρα «αφρόνων πλουσίων». Όμως εμείς διαλέξαμε για προορισμό μας ένα ταπεινό εξωκλήσι ψηλά και μακριά από τη «Βαβυλώνα», τον Αγ. Γεώργιο του βουνού, για να τελέσουμε πανηγυρικό εσπερινό μετά του Οικουμενικού Πατριάρχου στην ελληνική και εν μέρει τη ρωσική και πλήθος προσκυνητών.

Αττάλεια. Στην πύλη του Αδριανού

Αλάγια . Πατριαρχικός Εσπερινός στον Αγ. Γεώργιο του βουνού

Ιεράπολις-Αρχαίο Θέατρο

Ιεράπολις

Ιεράπολις –Ασβεστολιθικοί σχηματισμοί

•4η μέρα: Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2015

Σήμερα άνοιξε τις πύλες του ένας ορθόδοξος χριστιανικός ναός. Άνοιξε ένα παράθυρο στον πολιτισμό, μια θύρα προς τον παράδεισο για κάθε πιστό που μέσω της θείας λατρείας θα πλησιάζει αμεσότερα το Θεό. Άνοιξε την πλατιά αγκαλιά της και η Παναγία μας με τη χρυσοποίκιλτη κορώνα της, το σκουρόχρωμο ωμοφόριό της, τη δεξιόχειρη ευλογία της και τον Χριστό στ' αριστερά της. Την άνοιξε η Παναγία η Πισιδιώτισσα, για να δεχθεί με μητρική στοργή ανθρώπους κάθε χώρας και φυλής σε μια γη που την αναζητάει. Γιατί, όταν η Παναγία μας θέλει να στεριώσει σ' ένα μέρος το θρόνο της, σκορπά απλόχερα τη Χάρη της και τα θαύματά της σε όσους την επικαλούνται, Χριστιανούς και μουσουλμά-

νους. Έτσι, λοιπόν, σήμερα έγινε μια λαμπρή τελετή «ενθρονίσεως» της Παναγίας μας στον ιερό ναό της κοντά στην Αλάγια με τελετάρχες τον Οικουμενικό Πατριάρχη και τον Μητροπολίτη Πισιδίας π. Σωτήριο Τράμπα. Χαρά και συγκίνηση μας γέμισε αυτό το ιστορικό για τη Χριστιανοσύνη όλης της Οικουμένης γεγονός, γιατί μια σπίθα ελπίδας άρχισε να σιγοκαίει σ' αυτό τον πονεμένο τόπο της Μικρασίας για θρησκευτική απελευθέρωση, για επιστροφή της Ορθοδοξίας στα χώματα που ο Απ. Παύλος ευαγγελίστηκε. Έτσι εξηγείται και το κέφι μας για την όμορφη γιορτή που διοργανώσαμε για Χάρη Της και η ικανοποίηση για την επιτυχία της. Πλεγμένα με βυζαντινούς ύμνους στα ελληνικά και ρωσικά αντήχησαν στα βουνά της Αλάγιας με την καταπληκτική θέα ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια για τη Μ. Ασία και την ξενιτιά, που τα συνοδέψαμε με τους λεβέντικους παραδοσιακούς χορούς μας, ίσως για πρώτη φορά μετά την καταστροφή του 1922..

Θυρανοίξια ιερού Ναού Παναγίας Πισιδιώτισσας

•5η μέρα: Δευτέρα 16 Νοεμβρίου 2015

Σήμερα αποχαιρετήσαμε την όμορφη Παμφυλία και μπήκαμε στην ιστορική Λυκία. Θαυμάσαμε το υπέροχο θέαμα που δημιουργούν οι λαξευτοί τάφοι των Λυκίων διοικητών πάνω στο βραχώδες βουνό. Επισκεφτήκαμε τα Μύρα, την επισκοπή του Αγ. Νικολάου, όπου προσκυνήσαμε τον περικαλλή ναό που αφιερώθηκε στη μνήμη του. Διασχίζοντας τα δασωμένα βουνά, πάνω από μια απέραντη, γαλάζια θάλασσα, φτάσαμε στην Αντίφελλο, το φρύδι (Κας) της Τουρκίας, που στρέφεται συνοφρυωμένο προς τα ακριτικά μας νησιά, Καστελόριζο, Μεγίστη, Στρογγύλη και Ρω. Ήταν αλήθεια πολύ συγκινητικό ν' αντικρίζεις από τα ανώτατα εδώλια ενός αρχαίου θεάτρου τη θέα του πελάγους με τρία ελληνικά νησιά σε τόσο κοντινή απόσταση από τα τουρκικά παράλια. Τα όσα ειπώθηκαν στο λεωφορείο μάς βοήθησαν να συνειδητοποιήσουμε βαθύτερα τη σημασία τους για τον Ελληνισμό στην ιστορική τους πορεία. Ο ξεναγός μας μάλιστα, με την άψογη κατάρτισή του και το υψηλό εθνικό του φρόνημα, ένας από τους εναπομείναντες Ρωμιούς της Κων/πολης, μας έκανε μια καταπληκτική, ολοζώντανη αναδρομή στην παρουσία του τουρκικού στοιχείου στη Μ. Ασία και στην Κων/πολη αλλά και στα επακολουθήσαντα πάθη του ελληνισμού. Αναγκαία η περισυλλογή της ιστορίας μας!

Κατά την υπόλοιπη διαδρομή μας ξαναβρήκαμε το κέφι μας. Τραγουδήσαμε αυτοσχέδια τραγούδια, ψυχαγωγηθήκαμε με πολλά αστεία και φτάσαμε τελικά την εσπέρα στο ξενοδοχείο μας, το όμορφο και φιλόξενο, δίπλα στη γραφική λίμνη Καύνο. Απολαύσαμε την τελευταία βραδιά της εκδρομής μας με περίπατο και με τη διοργάνωση ενός μουσικού προγράμματος που περιλάμβανε ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια και χορό γύρω από τα φωτισμένα νερά της πισίνας του ξενοδοχείου στο υπογάστριο της Τουρκίας.

Μύρα της Λυκίας - Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου

Αρχαίο Θέατρο Αντίφελλου - Στο βάθος το Καστελλόριζο

•6η μέρα: Τρίτη 17 Νοεμβρίου 2015

Η μέρα μας ξεκίνησε με κάτι ξεχωριστό: βαρκάδα στη λίμνη Καύνο, καθώς οι πρώτες αχτίνες του ηλίου προσπαθούσαν να ζεστάνουν την πρωινή ατμόσφαιρα! Απολαύσαμε τη θέα των μεγαλόπρεπων ταφικών μνημείων των Λυκίων βασιλέων λαξευμένων στους βράχους του βουνού που υψωνόταν σχεδόν πάνω από τη λίμνη. Βγάλαμε άφθονες φωτογραφίες και σφιχταγκαλιάζοντας το πανωφόρι μας τρέξαμε για το πρωινό μας. Αργότερα, με συσκευασμένα τα πράγματά μας για τον Πειραιά, επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο έχοντας έντονο το αίσθημα ότι ήμασταν γεμάτοι από ικανοποίηση και ελληνική ιστορία. Σημερινοί μας ενδιαφέροντες σταθμοί ήταν τα Βουρλά, πατρίδα του νομπελίστα ποιητή Γ. Σεφέρη, όπου επισκεφθήκαμε το σπίτι του, τώρα ξενοδοχείο-καφέ, και ήπιαμε το ρόφημά μας. Οι πρώτες συγκινήσεις άρχισαν να εκδηλώνονται… Στη συνέχεια στο διάσημο θέρετρο, στα Αλάτσατα, διασχίζοντας γραφικά σοκάκια επισκεφθήκαμε την εκκλησία–τζαμί των Εισοδίων της Θεοτόκου, όπου θαυμάσαμε, ανυπόδητοι φυσικά, το εξαιρετικής τέχνης τέμπλο του Έλληνα γλύπτη Ι. Χαλεπά με μορφές αγίων και προφητών και τις ελληνικότατες επιγραφές τους. Αποχαιρετώντας τον δικέφαλο αετό στο βοτσαλωτό ψηφιδωτό του προαυλίου κατευθυνθήκαμε στον τόπο αναχώρησής μας από τη μικρασιατική γη, τον Τσεσμέ, με ανάμικτα συναισθήματα. Νιώσαμε ότι αφήνουμε πίσω όχι μια ξένη χώρα, αλλά ένα δικό μας τόπο, ποτισμένο με αίμα μαρτυρικό και φορτωμένο με μνήμες οικείες. Η συγκίνηση κορυφώθηκε όταν αποχαιρετήσαμε τον άξιο ξεναγό - συνοδό μας για λίγες μέρες στη γη της Μικράς Ασίας.

Ι. Ν. Παναγίας στα Αλάτσατα – σήμερα τζαμί. Λεπτομέρεια από το τέμπλο

Η εκδρομή αυτή διήρκησε μόνο λίγες μέρες, έπιασε όμως μεγάλο χώρο μέσα στην καρδιά μας!

Παναγιώτα Κουρκουλιώτη, Γ΄ Λυκείου

Βαρκάδα στη λίμνη Καύνο

►Μέρη όπως η μικρασιατική γη δεν πρέπει να λέγονται από μας χαμένα αλλά αλύτρωτα, μας είπε ο φλογερός Μητροπολίτης Χίου κ. Μάρκος. Πράγματι, περιδιαβαίνοντας τη Μ. Ασία, σιγά σιγά συνειδητοποιούσαμε πως ο ελληνισμός και ο χριστιανισμός της δεν έχει χαθεί, αλλά είναι καλά κρυμμένος. Ο Θεός βλέπει τις αδικίες. Και δεν ξεχνά, μόνο περιμένει και μας δίνει την ελπίδα πως αυτή η ανατολική Ελλάδα θα αναζωπυρωθεί μέσα από τις στάχτες της.

►Η Ιεράπολις, το Παμούκαλε, όπως το λένε οι ντόπιοι, σου φέρνει στο νου ατέλειωτα χιονισμένα όρη που λάμπουν κάτω απ΄ τις αχτίδες του ήλιου. Ο ξεναγός μάς ενημέρωσε πως όλα είναι αποτέλεσμα ηφαιστειογενών δράσεων. Ο επίγειος αυτός παράδεισος μας έδωσε μια μικρή γεύση του πνευματικού παραδείσου, τον οποίο γευόμαστε στη διάρκεια της εκδρομής…

►Το σχολείο μας έβαλε το δικό του λιθαράκι στο ξεχωριστό εκκλησιαστικό πανηγύρι των θυρανοιξίων. Τραγουδήσαμε και χορέψαμε με ενθουσιασμό, δεχόμενοι πολύ θερμό χειροκρότημα και τις ευχές του Οικουμενικού Πατριάρχη και του Μητροπολίτου Πισιδίας. Οι χοροί μας ενθουσίασαν το πλήθος, ώστε αγκαλιαστήκαμε όλοι, ανεξαρτήτως εθνικότητας, χρώματος και πολιτισμού, και σύραμε έναν τεράστιο χορό που έμοιαζε με έναν μεγάλο κύκλο

αγάπης, συμφιλίωσης και δύναμης, που κέντρο του είχε την πηγή όλων των αρετών, τον Χριστό μας.

Μετά την εκδήλωση - χορεύουν όλοι

►Νιώσαμε μεγάλη συγκίνηση αντικρίζοντας απέναντι το επίσημα ελληνικό έδαφος. Ήταν ένα μικρό νησάκι, το Καστελόριζό μας. Συνέπεια των έντονων συναισθημάτων μας ήταν να ψάλουμε τον εθνικό μας Ύμνο και στη συνέχεια να τραγουδήσουμε κι άλλα τραγούδια για τη σημαία μας. Πήραμε δυνατά διδάγματα ζωής από την Κυρά της Ρω.

►Η εκδρομή μας ολοκληρώθηκε με πολλές συγκινήσεις και δάκρυα, καθώς αποχαιρετούσαμε το αλύτρωτο αυτό ανατολικό κομμάτι της Ελλάδας μας και μαζί του τον έξοχο ξεναγό μας, που με την ακριβή γνώση και τη βαθιά ελληνικότητά του μας ταξίδεψε σ΄ αυτό. Ελπίζουμε να ξανανταμώσουμε σύντομα…

Φ. Πούλου, Α΄ Λυκείου

►Συγκεντρωμένοι και χαρούμενοι τραγουδήσαμε και χορέψαμε ξεσηκώνοντας τον κόσμο. Ήταν πραγματικά εκπληκτικό! Βρισκόμασταν στον σωστό χώρο την πιο σωστή ώρα. Ικανοποιημένοι και αφού πήραμε πολλές ευχές αναχωρήσαμε για την Αττάλεια. Ήταν μια από τις καλύτερες μέρες της ζωής μου, γι΄ αυτό το μόνο που έχω να πω είναι ένα ευχαριστώ στον Κύριο και στους ανθρώπους που βοήθησαν στο να είναι τέλεια η σημερινή μέρα.

►Στο δρόμο της επιστροφής τα συναισθήματα είναι ανάμικτα. Όλα ήταν τόσο ωραία: η παρέα, τα γέλια, οι αναμνήσεις, οι άνθρωποι που θα μείνουν στην καρδιά μας, η ιστορία μας. Θα μου λείψουν πολύ όλα, περισσότερο η γεμάτη αίσθηση οικογενειακών στιγμών. Ήταν ό,τι καλύτερο έχω ζήσει και δοξάζω τον Θεό που με αξίωσε να το ζήσω.

Χρ. Ανυφαντή, Β΄ Λυκείου

Σμύρνη. Μπροστά στο ρολόϊ και το διοικητήριο

►Νομίζω ότι δεν έχω ζήσει στη ζωή μου μεγαλύτερη απογοήτευση από αυτή που ένιωσα στη Σμύρνη. Τα ερείπια της καμένης Σμύρνης θάφτηκαν κάτω από τη νέα πόλη που χτίστηκε. Μέχρι και τα νεκροταφεία φρόντισαν να εξαφανίσουν. Τα ελληνικά κτίρια μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού. Δεν ήξερα ότι στη Σμύρνη έκαψαν 26 ορθόδοξες εκκλησίες αλλά καμία προτεσταντική ή παπική. Σήμερα υπάρχει μόνο ένας ορθόδοξος ναός, του Αγ. Βουκόλου… Ταλαίπωροι Έλληνες που αφήσατε τα παιδιά σας στους Τούρκους γείτονές σας για να μην ταλαιπωρηθούν στο ταξίδι της φυγής, επειδή ελπίζατε ότι σε 6 μήνες θα γυρίζατε πίσω στη Μικρασία!

►Τόσο περίφημο αρχαιολογικό χώρο όσο είναι αυτός της Εφέσου δεν έχω ξαναεπισκεφθεί και δεν περίμενα να συναντήσω. Εδώ κήρυξε ο Απ. Παύλος. Ελληνικές επιγραφές παντού. Στη βιβλιοθήκη εντυπωσιακά τα αγάλματα της σοφίας, της επιστήμης, της αρετής και της έννοιας. Το σύστημα αποχέτευσης, τα ψηφιδωτά, οι τοιχογραφίες και οι ενσωματωμένες στα σπίτια των πλουσίων εκκλησίες μάς άφησαν άφωνους.

►Το αρχαίο θέατρο της Ασπένδου εντυπωσιακά διατηρημένο, γιατί χρησίμευε ως καραβάν σεράι. Στη διαδρομή προς την Αλάγια μείναμε έκθαμβοι από την αρχιτεκτονική των ξενοδοχείων. Το ένα συναγωνιζόταν το άλλο ποιο θα εντυπωσιάσει περισσότερο τους επίδοξους πελάτες. Η θάλασσα υπέροχη: 9 μήνες τον χρόνο κάνεις μπάνιο!

►Στον Άγ. Γεώργιο του Βουνού ο εσπερινός έγινε υπό το φως των κεριών. Συγκινητικότατες οι ομιλίες του Πατριάρχη και του Σεβ. Σωτηρίου. «Όχι άλλη Μικρασία!», είπε ο Πατριάρχης. Παρών ο πρόξενος της Ελλάδας στη Σμύρνη, ο τούρκος δήμαρχος, 3 επίσκοποι, πλήθος ιερέων και προσκυνητών. Ο Πατριάρχης μάς έδωσε ως ευλογία άρτο και μια εικόνα.

►Στη φωλιά των Γκρίζων Λύκων, στην Αλάγια, στην αρχή ο δήμαρχος, γκρίζος λύκος κι αυτός, δεν ήθελε να ακούσει καθόλου τον Σεβ. Σωτήριο. Δύο θαύματα όμως της Παναγίας της Πισιδιώτισσας τον έκαναν να αλλάξει γνώμη και μέσα σε μήνες έχτισαν τον ναό της. Μια τουρκάλα έβλεπε μια μαυροφορεμένη γυναίκα στα ερείπια ενός ναού να αναλαμβάνεται. Το είπε στο σύζυγό της και εκείνος της είπε πως τέτοια ακούγονταν για την Παναγία των Χριστιανών. Πήγε κι εκείνος και την είδε στον ναό. Η τουρκάλα τότε είπε: «Αν είσαι η Παναγιά των Χριστιανών, σε παρακαλώ, γιάτρεψέ με από τον καρκίνο». Πράγματι έγινε καλά κι ο σύζυγός της, που ήταν αξιωματικός, ενέργησε να φτιαχτεί ο ναός της Παναγίας. Σ΄ αυτόν τον ναό, όπου προσκυνήσαμε αντίγραφο της θαυματουργού εικόνας της Παναγίας, έγινε λειτουργία συγκινητική. Ο ναός υπέροχος. Απ' έξω για ευνόητους λόγους δεν έχει ούτε καμπάνα ούτε σταυρό και ονομάζεται «πολιτιστικό κέντρο». Οι ψάλτες έψελναν ταπεινά και βυζαντινά. Ο Σεβ. Σωτήριος κατανυκτικότατος. Μπήκαμε στον ναό, αφού οι αστυνομικοί μας έλεγξαν. Φρουρούσαν τον Πατριάρχη σαν

Αναμνηστικά κι ευχή από τον Οικουμενικό Πατριάρχη

αστακοί. Μετά το πέρας της Θ. Λειτουργίας ακολούθησε το εορταστικό μας πρόγραμμα, που ράγισε καρδιές και ξεσήκωσε όλους τους παρευρισκόμενους. Τραγούδια ταιριαστά, παραδοσιακά, που καθήλωσαν ακόμη και τον εξαντλημένο και βιαστικό Πατριάρχη. Έδωσε δεύτερο αναμνηστικό σταυρό στα παιδιά και εικόνα της Παναγίας της Πισιδιώτισσας. Ο Σεβ. Σωτήριος δεν ήθελε να μας αποχωριστεί και αργούσε να φύγει για να γευματίσει με τον Πατριάρχη. Βγάλαμε αναμνηστική φωτογραφία και μετά έφυγε. Ήταν έξοχα, ανεπανάληπτα!

Μετά τη χαρά των θυρανοιξίων

►Ο Αρμένης ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου Abdul, εξισλαμισμένος, ήρθε το βράδυ στην προσευχή μας και την παρακολούθησε με σταυρωμένα χέρια. Πρόσφερε πορτοκάλια στα παιδιά και μας φιλοξένησε εγκάρδια. Είπε πως αν ήξερε ποιοι είμαστε δεν θα έφτιαχνε απλώς ψάρι αλλά πολύ καλύτερο φαγητό.

►Στα Βουρλά το σπίτι του Γεωργίου Σεφέρη έχει μετατραπεί από τον ανταλλάξιμο που το πήρε σε ξενοδοχείο, εστιατόριο και καφενείο. Τι συγκινητικό ν βλέπεις τα έπιπλα του Σεφέρη, τις φωτογραφίες του. Στο σπίτι αυτό, που ήταν το εξοχικό τους, γεννήθηκε. Ακούσαμε για την καταστροφή των Βουρλών. Οι άντρες αντιστάθηκαν και τα γυναικόπαιδα βιάστηκαν και σφάχτηκαν.

►Αχ, κατακαημένη ρωμιοσύνη, πόσοι Έλληνες κατοικούν στη Μικρασία ο Θεός ξέρει. Γι΄ αυτό οι Τούρκοι έκαψαν τα αρχεία των εκκλησιών, ακόμη και του Πατριαρχείου, για να μην μπορεί κανείς υπήκοος της Τουρκίας να βρει τις ελληνικές ρίζες του.

Παυλ. Κουρκουλιώτη

Συνέντευξη με έναν Ρωμιό της Πόλης

Βρισκόμαστε στη Μ. Ασία. Επιστρέφουμε από την εξαήμερη φετινή μας εκδρομή που είχε αφετηρία την Κόρινθο και μας ταξίδεψε στη Χίο, την Κρήνη (Τσεσμέ), τη Σμύρνη, την Έφεσο, την Ιεράπολη και είχε τελικό προορισμό της την Αττάλεια και την Αλάγια της Αττάλειας, για τη συμμετοχή μας στα Θυρανοίξια του πρώτου ορθόδοξου χριστιανικού ναού που ανοικοδομήθηκε εκ θεμελίων στην τουρκική επικράτεια μετά το 1922. Ζήσαμε αυτό το σημαντικό γεγονός και ήδη από εχθές έχουμε πάρει τον δρόμο της επιστροφής μας για την Ελλάδα μέσω των Μύρων της Λυκίας, της περιοχής της λίμνης Καύνου και του Τσεσμέ. Σε όλη αυτή τη διαδρομή, σε όλο αυτό το προσκύνημα που κάναμε στα χώματα της Μ. Ασίας είχαμε ως συνοδοιπόρο μας **τον άξιο ξεναγό κ. Γιάννη Ιορδάνογλου, Ρωμιό από την Κωνσταντινούπολη**, *ο οποίος πραγματικά μας κατατόπισε σχετικά με τα μέρη που επισκεφτήκαμε μέσα από την ενδελεχή γνώση του, την πλούσια εμπειρία του και το υψηλό φρόνημά του. Θελήσαμε, λοιπόν, να αξιοποιήσουμε, κ. Γιάννη, την παρουσία σας ανάμεσά μας και αρκετά παιδιά έχουν καταγράψει ερωτήσεις, στις οποίες σας παρακαλούμε να μας απαντήσετε.*

Ερώτηση: κ. Γιάννη, γεννηθήκατε και μεγαλώσατε στην Πόλη. Τι θυμάστε από τα παιδικά σας χρόνια στην Κωνσταντινούπολη;

Απάντηση: Γεννήθηκα το 1959 στην Κωνσταντινούπολη, από Έλληνες γονείς, από Καππαδόκη πατέρα και Βορειοηπειρώτισσα μητέρα, που και οι δύο ήταν κι αυτοί γεννημένοι στην Κωνσταντινούπολη. Μέναμε στα Ταταύλα, στην ενορία του Αγ. Δημητρίου. Στο δημοτικό μας σχολείο, το ελληνικό, είχαμε πολλά παιδιά.Ήταν εξατάξιο, και η κάθε τάξη ήταν διπλή, είχε από δύο τμήματα. Εκεί είχαμε την υποχρέωση να κάνουμε τούρκικα μαθήματα στην τούρκικη γλώσσα.Η ιστορία όμως ήταν μόνο στην τούρκικη, ιστορία ελληνική κάναμε ελάχιστα πράγματα. Τελειώνοντας το δημοτικό σχολείο είχαμε την υποχρέωση οι Έλληνες ορθόδοξοι χριστιανοί να δώσουμε εξετάσεις για να περάσουμε στα ελληνικά Γυμνάσια-Λύκεια. Μετά από τρία χρόνια αυτό το πράγμα το σταμάτησε η τούρκικη κυβέρνηση. Τούρκικη πολιτική ήταν τότε να δυσκολεύει τα παιδιά να πάνε στα ελληνικά σχολεία, ούτως ώστε να παρατήσουν τα ελληνικά σχολεία και να πάνε σε τούρκικα σχολεία. Πέτυχα στις εξετάσεις και ξεκίνησα την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή. Κάναμε ελληνικά, κάναμε όλα τα μαθήματα που ξέρετε στα γυμνάσια-λύκεια, αλλά κάναμε και τα τούρκικα μαθήματά μας πάλι, τούρκικη ιστορία, γεωγραφία, τούρκικη φιλολογία, τούρκικη έκθεση ιδεών κ.ο.κ. Είχαμε αυστηρούς διδασκάλους τότε, καμία σχέση με τους νυν Τούρκους καθηγητές.Αυτοί οι άνθρωποι δεν έφταιγαν, έφταιγε η τότε πολιτική της Τουρκίας, που επιδίωκε να καταστρέψει τα σχολεία μας,μολονότι τα σχολεία μας δεν έπρεπε να κλείσουν, γιατί για κάθε σχολείο που θα έκλεινε στην Κων/πολη, θα έκλεινε ένα τούρκικο αντίστοιχο στη

Δυτική Θράκη, λόγω αμοιβαιότητος. Αυτό που ήθελαν όμως ήταν να εκκενωθούν τα σχολεία από μαθητές, να είναι όμως ανοιχτά, και να μας λένε «βρέστε μαθητές να φέρετε». Όταν ξεκίνησα εγώ το δημοτικό σχολείο ήμασταν περίπου εξήντα χιλιάδες στην Κωνσταντινούπολη. Είχε γίνει ήδη η απέλαση των Ελλήνων με ελληνικά διαβατήρια το 1964 και ήμασταν μόνο εξήντα χιλιάδες. Είχαμε έναν Τούρκο υποδιευθυντή πολύ αυστηρό, που τον φοβόταν και ο λυκειάρχης.Το να έχουν τα Ελληνικά σχολεία Τούρκο υποδιευθυντή ήτο υποχρέωση, όπως και τα τούρκικα σχολεία στη Δυτ. Θράκη είχαν Έλληνα υποδιευθυντή. Αυτοί οι υποδιευθυντές έδιναν κάθε βράδυ, όχι κάθε εβδομάδα, αναφορά στις τούρκικες αρμόδιες υπηρεσίες για το τι γινόταν μέσα στα σχολεία. Αυτό που με πειράζει πάρα πολύ είναι ότι στην αίθουσα τελετών της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής είχαμε στην οροφή τους Τρεις Ιεράρχες, τους οποίους έξι χρόνια που φοίτησα στο σχολείο δεν μπόρεσα να τους δω σαν παιδί, σαν μαθητής. Ήσαν καλυμμένοι με μαύρη κουρτίνα, να μη δουν τα παιδιά τη θρησκεία τους, να μη δουν τους Τρεις Ιεράρχες. Γύρω γύρω είχαμε τον Πλάτωνα στην οροφή, τον Μ. Αλέξανδρο και άλλους αρχαίους Έλληνες, όχι ανάγλυφους αλλά νωπογραφίες. Όλα ήταν καλυμμένα, να μη γνωρίσουν τα παιδιά τι ήταν ο Μ. Αλέξανδρος κ.ο.κ. Ήταν η πολιτική της Τουρκίας της τότε εποχής. Δεν έφταιγαν ούτε οι διευθυντές ούτε κανένας. Επίσης απ΄ τα παιδικά μου χρόνια δε θα ξεχάσω ότι στους δρόμους της Κων/πολης δεν μπορούσα να μιλήσω ελληνικά. Δηλ. έτρωγα ξύλο γι΄ αυτό από τη μάνα μου, που μου έλεγε: «Δε σου είπα να μη μιλάς ελληνικά; Μας στραβοκοιτάζουν». Και πράγματι μας στραβοκοίταζαν, αυτό το θυμάμαι.» Όταν ένα παιδί 5 ετών μιλάει ελληνικά στο σπίτι, δεν μπορεί να μη μιλάει ελληνικά και στους δρόμους. Αυτή ήταν η επιτυχία του Οθωμανικού καθεστώτος, να μη μιλάμε ελληνικά στη Μ. Ασία γενικώς, αν και όχι σε όλα τα χωριά. Είχαμε και χωριά που δεν ήξεραν τούρκικα. Άλλο ένα που δε θα ξεχάσω ήταν το ΄74, όταν ήμουν 15 ετών. Ήμασταν στα Πριγκιπόνησα, ακόμη εκεί παραθερίζαμε και, όταν ξεκίνησε το κυπριακό, μας έβαλαν μαύρους και κόκκινους σταυρούς στα σπίτια μας, εάν γίνει μια σύρραξη με την Ελλάδα, τουλάχιστον να χτυπήσουν αυτά τα σπίτια συγκεκριμένα. Όμως δε θεώρησα σωστό να φύγω να συνεχίσω τις σπουδές μου στην Ελλάδα, μολονότι είχαμε πολλούς λόγους να πάμε στην Ελλάδα: πρώτον για τη θρησκεία, δεύτερον για τη γλώσσα και τρίτον διότι στις εισαγωγικές εξετάσεις εμείς δίναμε μόνο έκθεση ιδεών και με πολύ χαμηλότερα μόρια από εσάς εγώ μπορούσα να γίνω γιατρός κλπ. Βέβαια σήμερα έχουν αλλάξει πάρα πολύ τα πράγματα.

Ερ.: Αναγκαζόσασταν να κρύψετε το ότι είστε Ρωμιός; Πώς είναι να κρύβεις την ταυτότητά σου και τις αντιλήψεις σου, για να συνυπάρξεις με τους Τούρκους;

Απ.: Είναι πολύ σημαντική αυτή η ερώτηση. Στην Τουρκία και επί Οθωμανικής αυτοκρατορίας είχε ξεκινήσει αυτό, τουλάχιστον το 1915 στα ανατολικά τμήματα της Τουρκίας. Οι Αρμένιοι, για να μπορέσουν να κάνουν εμπόριο έπρεπε να αλλάξουν τα ονόματά τους, όχι την πίστη τους, αλλά έπρεπε να λες ότι σε λένε Χασάν, Μεχμέτ, για να κάνεις εμπόριο. Εμείς όμως οι πεισματάρηδες δεν αλλάξαμε τα ονόματά μας. Οι Εβραίοι και οι Αρμένιοι έκρυβαν και άλλαζαν τα ονόματά τους και στην ταυτότητά τους την αστυνομική. Αλλά την Κυριακή εκκλησία, το Σάββατο συναγωγή, άλλο αυτό! Τώρα έχουν αλλάξει τα πράγματα. Τώρα μας λένε «κρίμα που φύγατε, δεν έπρεπε να φύγετε.Εσείς οι Έλληνες ήσασταν ο ιστός της Κωνσταντινούπολης». Το λένε πολλοί άνθρωποι και δεν μπορώ να το αρνηθώ. Σήμερα η καθημερινή μας ζωή στην Πόλη είναι μια χαρά! Έχουμε πολλούς φίλους Τούρκους. Σήμερα και το κράτος της Τουρκίας προσέχει πολύ τις μειονότητες μην τυχόν και γίνει κάτι στραβό και πικραθεί κάποιος από τη μειονότητα. Εμείς είμαστε 2.500 περίπου. Έχουμε 35.000 Αρμένιους στην Πόλη του Κων/νου και 25.000 Εβραίους. Οι μειονότητες είναι αυτές. Οι Κούρδοι

δε θεωρούνται μειονότητα. Στην Κων/πολη είναι 3.500.000 εκ των 20.000.000.

Ερ.: Πώς γιορτάζουν οι Ρωμιοί της Πόλης τις μεγάλες γιορτές, Χριστούγεννα, Πάσχα, Δεκαπενταύγουστο;
Απ.: Σήμερα με μεγάλα πανηγύρια και με μεγάλη άνεση. Κάποτε όμως ήταν πολύ δύσκολο. Κάποια εποχή την Ανάσταση αναγκαζόμασταν να την κάνουμε το πρωί, για να μην ενοχληθεί ο κόσμος. Τώρα έρχονται και μουσουλμάνοι να παρακολουθήσουν τη Θ. Λειτουργία. Ορισμένοι μπορεί να έχουν μέσα τους και κάτι άλλο και έρχονται να παρακολουθήσουν. Τώρα έχουν αλλάξει τα πράγματα. Φροντίζουν πάρα πολύ την ασφάλεια, και των εκκλησιών μας, και είμαστε πάρα πολύ άνετοι σε οτιδήποτε κάνουμε στις εκκλησίες μας και στα πολιτιστικά κέντρα μας.

Ερ.: Ποιες είναι οι σχέσεις των Ρωμιών μεταξύ τους;

Απ.: 2.500 Έλληνες, μέσος όρος ηλικίας 70, έχουμε μια μικρή σε αριθμό νεολαία, έχουμε 2-3 πολιτιστικά κέντρα. Προσπαθεί το Οικουμ. Πατριαρχείο να τους έχει μαζεμένους τους Έλληνες Ορθοδόξους Χριστιανούς. Είμαστε αρκετά καλύτερα από ό,τι ήμασταν κάποτε και αυτό τώρα το πετυχαίνει το Οικουμ. Πατριαρχείο.

Ερ.: Πώς συμπεριφέρονται οι απλοί Τούρκοι πολίτες στους Έλληνες της Κων/λης;
Απ.: Οι Τούρκοι σήμερα στην Κων/λη μας προσέχουν πάρα πολύ. Μας συμπεριφέρονται σαν να είμαστε κι εμείς ένας από αυτούς.

Ερ.: Θα θέλατε να ζήσετε στην Ελλάδα;
Απ.: Ωραία θα ήτανε να ζω στην Ελλάδα, γιατί όταν πάω εκεί βλέπω μεγαλύτερη άνεση. Σαν νέος θα το ήθελα να φύγω, αλλά τότε δεν μπορούσα ή δεν ήθελα λόγω πολύ καλής οικονομικής κατάστασης της οικογενείας μου. Δεν τα παρατήσαμε να φύγουμε. Το 1964 επικράθη η οικογένειά μου όταν τους Έλληνες με ελληνικά διαβατήρια φίλους τους, τους έδιωξαν από

Άσπενδος, Αρχαίο Θέατρο

την Τουρκία. Εξαναγκασθέντες έφυγαν οι άνθρωποι, όλοι όσοι είχαν ελληνικά διαβατήρια. Μαζί μ' αυτούς έφυγε και όλη η οικογένειά τους, γιατί κάποιοι Έλληνες με ελληνικά διαβατήρια είχαν παντρευτεί με Έλληνες που είχαν Τούρκικα διαβατήρια. Έτσι λοιπόν ξεριζώθηκαν τελικά 60.000 κόσμος, αν και επίσημα ο νόμος κάλυπτε μόνο τους 12.800 να φύγουν

Ερ.: Υπάρχει ουσιαστική βοήθεια από την Ελλάδα στα προβλήματα των ορθόδοξων χριστιανών της Τουρκίας;
Απ.: Η Ελλάδα όσο μπορούσε και μπορεί, βοηθάει. Δεν μπορεί όμως η Ελλάδα να λύσει προβλήματα στην Τουρκία. Δεν μπορεί ούτε η Αμερική να συμβάλει, να μπει δηλ. μέσα και να λύσει κάποια προβλήματα. Αλλά η Ελλάδα με τον τρόπο της και με τις προσπάθειές της μπορεί και λύνει κάποια προβλήματα, βοηθούσε και οικονομικώς μέχρι να ξεκινήσει η κρίση και ακόμη βοηθά, δεν θα το αρνηθούμε. Έχουμε βοήθεια και από την Ελλάδα και από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και για τους συνταξιούχους του ΟΓΑ που πληρώνει η Ελλάδα κάποιους ανθρώπους άνω των 65 ετών, γύρω στα 300 ευρώ, για να μπορούν οι άνθρωποι να ζήσουν κάπως ανθρώπινα. Η Ελλάδα κάνει και κάποια διαβήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να μπορέσει εκείνη να πιέσει την Τουρκία να λυθούν προβλήματα. Αλλά σήμερα έχουμε ευτυχώς κατανόηση κι έχουμε μεγάλη βοήθεια στα αιτήματα της Ελλάδας για τη μειονότητα των 2.500 ανθρώπων που ζουν στην Κων/πολη. Γενικώς να πούμε ότι μας βοηθάει πολύ η Ελλάδα και μας στηρίζει στην Κων/πολη.

Ερ.: Θα ήθελα να σας ρωτήσω σε πόσες περιοχές της Τουρκίας έχετε πάει ως ξεναγός;
Απ.: Στην Τουρκία 3 με 4 νομούς δεν έχω επισκεφθεί από τους 81 συνολικά. Η Τουρκία είναι πολύ ωραία χώρα. Αξίζει τον κόπο κάποιος να την επισκεφθεί. Δε φτάνουν 10 ταξίδια στην Τουρκία για να την δείτε όλη.

Ερ.: Ποια περιοχή της Μ. Ασίας εκφράζει περισσότερο τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό;
Απ.: Το 60/100 ολόκληρης της Μ. Ασίας αντιπροσωπεύει τον ελληνικό πολιτισμό. Είναι πολύ σημαντικό αυτό που σας λέω.

Ερ.: Θα ήθελα κι εγώ να ρωτήσω: υπάρχουν μνημεία στη Μ. Ασία που έχουν βεβηλωθεί στη σύγχρονη εποχή;
Απ.: Δυστυχώς έχουν βεβηλωθεί πάρα πολλά, έχουν καταστραφεί πάρα πολλά, έχουν πάρει πολλά μάρμαρα για να φτιάξουν δικά τους έργα οι άνθρωποι, αλλά όλα αυτά μέχρι προ του 1980. Μετά το 1980 η Τουρκία προσέχει πάρα πολύ τα αρχαία, τα φροντίζει. Αλλά μέχρι το 1980 μπορώ να πω ότι αν έσπαγες κάτι αρχαίο θα έπαιρνες και παράσημο, δυστυχώς. Αλλά τώρα τα προσέχουν πάρα πολύ.

Ερ.: Τι σας άρεσε περισσότερο από τα αξιοθέατα που μας παρουσιάσατε;
Απ.: Πριν από τα αξιοθέατα θέλω να εκφράσω τη γνώμη μου για τα πολύ ευγενικά παιδιά που ήρθαν σ' αυτό το ταξίδι και άκουγαν σαν να είναι όλοι 70 ετών αρχαιολόγοι ιστορικοί. Ήταν πολύ σημαντικό αυτό για μένα. Βλέποντας τα καλά παιδιά της Ελλάδας έχω ελπίδες για το μέλλον της Ελλάδας. Και συγχαίρω όλους, πρώτα τους αγίους πατέρες που έχετε και τους καθηγητές και τις καθηγήτριες και τις οικογένειες που σας έχουν. Η Έφεσος είναι πάρα πολύ σημαντικό μνημείο, που διαφημίζεται περισσότερο. Αλλά εγώ θα έλεγα Αφροδισιάδα και Σάρδεις. Πολύ σημαντικές πόλεις! Φανταστείτε ότι στις τελευταίες ανασκαφές που κάνει το Παν/μιο της Ν. Υόρκης στην Αφροδισιάδα, που είναι στα σύνορα Καρίας-Πισιδίας-Φρυγίας βρήκαμε την αγορά, που φτάνει στα 640 μαγαζιά. Και συνεχίζονται οι ανασκαφές. Αλλά σ΄ αυτό το ταξίδι είχαν πολύ μεγάλη αξία τα δύο Θυρανοίξια που έγιναν, που μπόρεσε δηλ. η Ορθοδοξία να πετύχει να λειτουργήσει άλλους δύο ναούς στη Μ. Ασία. Κάτι που ούτε στ΄ όνειρό μας δεν το περιμέναμε. Τα τελευταία 15 χρόνια γίνονται πράγματα που δεν τα περιμέναμε ποτέ!

- κ. Γιάννη, σας ευχαριστούμε πολύ για τις απαντήσεις σας και για όλα τα ωραία πράγματα που μας είπατε. Σας βλέπουμε σαν έναν από τους προορισμούς της εκδρομής μας, γιατί η Μ. Ασία δεν είναι μόνο τα αρχαία, δεν είναι τα μόνο τα αρχοντικά τα ελληνικά του 1922, αλλά είναι και η εκκλησία μας, την οποία ο Παναγιώτατος Πατριάρχης μας και ο Σεβ. Πισιδίας προσπαθούν να ξαναλειτουργήσουν, είναι και οι Έλληνες που έμειναν πίσω. Είστε η ζωντανή συνέχεια του τόπου. Θα θέλαμε άλλη μια φορά να μας πείτε, για ν΄ απαθανατιστούν στη συνέντευξη, πόσα είναι τα αρχαία θέατρα που υπάρχουν εδώ, πόσες είναι οι ελληνικές πόλεις που έχουν ιδρυθεί εδώ από την αρχαιότητα.

- Σας ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια. Σήμερα στην Τουρκία σώζονται 196 θέατρα και δεν συμπεριλαμβάνω τα βουλευτήρια. Αυτή τη στιγμή γίνονται αρχαιολογικές ανασκαφές σε 113 χωριστά σημεία της Μ. Ασίας. Να σας πω ότι μόνο τα 20 από τα 113 δεν είναι ελληνικά. Σας ευχαριστώ.

εκδηλώσεις χαρά

Στη γιορτή που κάναμε για **να τιμήσουμε την 28η Οκτωβρίου** παρουσιάσαμε ένα θεατρικό έργο αφιερωμένο στη λιγότερο γνωστή σελίδα του πολέμου στο Ελ Αλαμέιν. Μέσα από την ερμηνεία των συμμαθητών μας παρακολουθήσαμε την εκεί ηρωική συμβολή της αεροπορίας μας στο θαύμα της νίκης. Την εκδήλωση πλαισίωσε η χορωδία μας, που συντονίστηκε και ενίσχυσε τον πατριωτικό μας παλμό!

Ανήμερα της Εθνικής μας Γιορτής η Σημαία του Σχολείου μας παρευρέθηκε στην επίσημη **Δοξολογία** και την κατάθεση στεφάνων που έγινε στη Μητρόπολη. Στη συνέχεια η παράταξη όλων των μαθητών συμμετείχαμε πειθαρχημένοι και περήφανοι στη **μαθητική παρέλαση** στο κέντρο της Κορίνθου!

Δύο σημαντικές πνευματικές ευκαιρίες μας έδωσε ο Πνευματικός Υπεύθυνος των Εκπαιδευτηρίων μας **π. Χριστόδουλος Κωνσταντόπουλος,** πραγματοποιώντας δύο ομιλίες για μας το α΄ τρίμηνο του σχολ. έτους. Στην πρώτη, με αφορμή το έπος του ’40, αναφέρθηκε στην υπερνίκηση της εσωτερικής άλωσης, που επιτυγχάνεται μέσω της γνήσιας πνευματικής θεμελίωσης, της αξιοποίησης των αξιών που μας προσφέρει η χριστιανική πίστη και ηθική. Στη δεύτερη ομιλία του ο π. Χριστόδουλος μας μίλησε για τη δύναμη της αλήθειας, παρουσιάζοντάς μας μεταξύ άλλων την ιστορία του Δαρείου και των τριών σωματοφυλάκων του.

Η Α΄ και η Β΄ Λυκείου στα πλαίσια του Project παρακολουθεί ένα **Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας για τις Α΄ Βοήθειες**. Αφού ενημερώθηκε πολύ παραστατικά για το τι κάνουμε και τι δεν κάνουμε (!) όταν χρειαστεί να παράσχουμε Α΄ Βοήθειες και αφού έμαθαν πώς πρέπει να είναι οργανωμένο το φαρμακείο του σπιτιού και του αυτοκινήτου μας, πήραν φόρα και καταπιάστηκαν να διπλώσουν και την «κουβέρτα νοσηλείας». Γρήγορα διαπίστωσαν τη δυσκολία του πράγματος. Πάντως δεν έχουν χάσει τον ενθουσιασμό τους και δηλώνουν πως σε επόμενο μάθημα θα πάρουν ακόμα και αίμα!..

ς και δημιουργίας

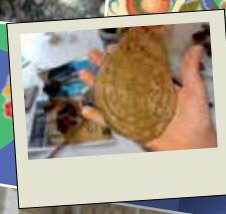

Όλο δράση και περιπέτεια ήταν η επίσκεψη που οργάνωσε το Σχολείο μας στο **Μουσείο Άρτου** στον Βαρνάβα Αττικής στις αρχές του τριμήνου. Αφού θαυμάσαμε τα υπέροχα κεντητά ψωμιά-έργα παραδοσιακής τέχνης διάφορων ελληνικών περιοχών, δοκιμάσαμε να επιδείξουμε και τις δικές μας ικανότητες: άλλοι στην κεραμική φτιάξαμε διακοσμητικά αντικείμενα σε διάφορα σχέδια και άλλοι στον τρύγο, όπου τρυγήσαμε και πατήσαμε με τα πόδια μας σταφύλια, βγάλαμε μούστο και φτιάξαμε μουστοκούλουρα. Πραγματικά το απολαύσαμε. Ήταν μια υπέροχη εμπειρία που θα θέλαμε να ξαναζήσουμε.

Μια επίσκεψη στον κόσμο του πολιτισμού της «**Σμύρνης της αγαπημένης**» και γενικά της Μικρασίας τα χρόνια λίγο πριν και μετά την Καταστροφή του ΄22 κάναμε μια Παρασκευή απόγευμα με το Σχολείο μας. Στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, «φιλοξενούμενοι» της Σμυρνιάς αρχόντισσας Φιλιώς, μαγευτήκαμε από μικρασιάτικες μελωδίες και χορούς και από την ευτυχισμένη ζωή που ζούσε με την οικογένειά της και τους Τούρκους βοηθούς στο αρχοντικό της και παρακολουθήσαμε με αγωνία πώς όλα άλλαξαν και οδηγήθηκαν στην τραγική και βίαια καταστροφή τους και τον αγώνα για την επιβίωση στις προσφυγικές γειτονιές της Αθήνας. Τέτοιες πρωτοβουλίες των καθηγητών μας μάς καλλιεργούν ως ανθρώπους και ως ελληνόπουλα και μας ευαισθητοποιούν στις αξίες και στην ιστορία μας. Τους ευχαριστούμε.

Μια μοναδική **εκδρομή-προσκύνημα** κάναμε μαθητές και καθηγητές **στη Μ. Ασία** μέσα στον Νοέμβριο. Μετά την αξέχαστη ξενάγηση και φιλοξενία μας στη Χίο, για την οποία ευχαριστούμε από καρδιάς τον καθηγητή κ. Πολύδωρο Στείρο, περάσαμε απέναντι στον Τσεσμέ, στη μεγαλειώδη Έφεσο, στην εντυπωσιακή Ιεράπολη, στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις της Αττάλειας και της Αλάγιας, στην επιβλητική Άσπενδο, στην παραθαλάσσια Σίδη, στην επισκοπή του Αγ. Νικολάου στα Μύρα της Λυκίας και στη μαγευτική λίμνη Καύνο… Κυρίως όμως ζήσαμε και γιορτάσαμε με την ψυχή μας τα Θυρανοίξια της πρώτης ανεγειρόμενης εκ θεμελίων Ορθόδοξης εκκλησίας στη Μ. Ασία μετά το 1922, μαζί με τον Οικουμενικό Πατριάρχη και τον Σεβ. Πισιδίας κ. Σωτήριο. Εμπειρίες ανεπανάληπτες, ιστορικές, ευλογημένες! (βλ. τα σχετικά άρθρα του τεύχους)

Οι Παρατηρητές: Έφη Πούλου – Δήμ. Αντζουλάτου – Παν. Σκούρτη, Γ΄ Γυμνασίου

Η απέναντι όχθη

ΣΑΝ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

του **Βασίλη Καπετάνιου,**
εργοθεραπευτή, M.Sc. Νευροφυσιολογίας

Τα δύο μάτια βλέπουν το σιτάρι,το ένα βλέπει το αλεύρι και ο τυφλός μόνο το ψωμί γυρεύει.

Το φεγγάρι στην τελευταία ωχροκίτρινη πινελιά του καλωσόριζε τον ήλιο καθώς χανόταν πίσω από το αργείτικο κάστρο. Ο παππούς πέρασε στα πόδια του τις πλαστικές μπότες. Βαδίζοντας όσο μπορούσε αθόρυβα πέρασε στο πλαϊνό μπαλκόνι. Στην μεγάλη άσπρη σιδερένια ντουλάπα είχε τα σύνεργα για την νέα «γυμναστική» του, και για το νου και για το σώμα, όπως έλεγε. Σε πείσμα όλων έσπασε ένα μεγάλο κομμάτι της τσιμεντένιας αυλής και έφτιαξε ένα μικρό κήπο. Μεγάλωσε κατά πολύ την επιφάνειά του φτιάχνοντας παρτέρια. Γνώσεις για κηπευτικά ή γεωργικά θέματα δεν είχε. Με την βοήθεια ενός γείτονα γεωπόνου και την ηλεκτρονική βοήθεια του διαδικτύου έκανε τις πρώτες πετυχημένες απόπειρες για βιολογική καλλιέργεια κυριολεκτικά κατ΄ οίκον.

-Μα καλά, τώρα στα τελευταία μας σε πήρε η κηπουρική; Μια χαρά είναι η αυλή τσιμενταρισμένη.

-Η υγρή μυρωδιά του πρωινού χώματος και μόνο αυτό θα μου δώσει ζωή. Τόσα χρόνια χαμένος στην δουλειά και τα βιβλία μου έχασα την γείωσή μου.

-Το πείσμα σου όμως όση υγρασία και να έχει το χώμα δεν βλέπω να μαλακώνει. Οι εμμονές και οι τρέλες σου δεν αυλακώνονται ούτε από το πιο σκληρό αλέτρι, εδώ και ογδόντα πέντε χρόνια.

Ο παππούς δεν έδωσε σημασία στα λόγια της συντρόφισσάς του εκείνη την ημέρα. Σχεδόν τρέχοντας κατέβηκε τα σκαλιά, άνοιξε την πόρτα και οι μαστόροι άρχισαν να σπάνε τα τσιμέντα. Κάθε χτύπημα του μικρού σκαπτικού μια έντονη ρυτίδα απορίας και θυμού στο μέτωπο της γιαγιάς. Κάθε κομμάτι γης που επανεμφανιζόταν και ένα μισό χαμόγελο στο πρόσωπο του παππού. Τελικά το πείσμα του διέπρεψε για άλλη μια φορά. Ο μικρός κήπος έγινε το νέο αγαπημένο στέκι της οικογένειας.

Μια μικρή αδέξια κίνηση και χύθηκαν με απρόβλεπτα δυνατό θόρυβο εργαλεία, κουτιά με σπόρους στα νοτισμένα πλακάκια του μπαλκονιού. Ο παππούς μένει ακίνητος για να διαπιστώσει τα ηχητικά αποτελέσματα του ατυχήματος. Προς το παρόν ουδέν σχόλιο. Εφησυχασμένος μαζεύει τα χρειαζούμενα και άχρηστα και ετοιμάζεται να κατέβει στο «χωράφι» του. Δεν πρόλαβε να πατήσει στο πλατύσκαλο, αυστηρός αλφαμίτης στην πύλη η φωνή της γυναίκας του.

-Καλά, θα έχανες το μεροκάματο αν πήγαινες μια ώρα αργότερα; Δεν ξημέρωσε ακόμα. Νόμισα ότι μας βομβαρδίζουν. Συρία το έκανες το μπαλκόνι μας!!!

-Σιγά το θόρυβο, ένα τσαφ ήταν!!!

-Παππού, είσαι καλά; (Ακούστηκε η φωνή του εγγονού από τον κάτω όροφο.)

-Μια χαρά. Έλα να πιούμε καφέ στο «χωράφι».

Πάνω σε δυο κούτσουρα παππούς και εγγονός απολάμβαναν τον καφέ τους μέσα στις οικιακές βιολογικές καλλιέργειες του παππού.

-Παππού, τι θα καλλιεργήσεις τούτη τη φορά;

-Θα σπείρω στάρι. «Οκτώβρης και δεν έσπειρες, οκτώ σπυριά δεν κάνεις», λέει η παροιμία.

-Παππού, τελειώνει και ο Νοέμβρης.

-Στα μέρη μας μπορούμε να σπείρουμε και

Νοέμβρη. Επηρεάστηκα από μια μικρασιάτικη παροιμία. Μου την είπε πριν λίγες μέρες μια παλιά μας φίλη. Πριν λίγες μέρες είχε πάει ταξίδι στην Αττάλεια, στην Τουρκία, με τον εγγονό της.

-Γιατί, είχε συνάντηση με την παγκόσμια αυτοκρατορία των G-20;

-Όχι. Θυρανοίξια.

-Τι είπες, παππού;

-Την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2015 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος τέλεσε τα Θυρανοίξια του ανεγειρόμενου Ι. Ναού Παναγίας Πισιδιώτισσας Αλάγιας στην Αττάλεια.

-Ανεγειρόμενος ναός στην Μικρά Ασία; Σαν αστείο μου φαίνεται. Πώς ξέφυγε των Τούρκων;

-Κι όμως, με δική τους άδεια έγινε. Ξύπνησαν για τα καλά οι Τούρκοι και κάνουν άριστο επικοινωνιακό παιγνίδι. Ο πρώτος ναός που χτίζεται μετά την Καταστροφή του ΄22. Η Μητρόπολη Πισιδίας γνωρίζουμε ότι ιδρύθηκε από τον Απόστολο Παύλο και τον Βαρνάβα, τον μαθητή του. Έδρα της μητρόπολης ήταν η Σπάρτη και η Αττάλεια. Ναι, μην με κοιτάς έτσι. Υπάρχει και εκεί Σπάρτη ή αλλιώς Σπάρταλα. Το λύκειο του εγγονού της έκανε εκδρομή εκεί με αφορμή τα εγκαίνια του ναού. Την ρώτησα πώς ένοιωσε όταν βρέθηκε σε εκείνα τα μέρη.

-Στην αρχή έντονο θυμό, είναι μια άλλη Ρωμιοσύνη εκεί, βαριανασαίνει και αντιστέκεται όσο μπορεί μέσα στην σκουριά του χρόνου. Μετά ένοιωσα ένα πόνο. Αφού εξοικειώθηκα με τον τόπο και είδα πολλούς τόπους στο εσωτερικό της Τουρκίας, τα συναισθήματά μου γύρισαν ανάποδα για την πατρίδα μας. Αυτό το κρατικό μόρφωμα που λέγεται Ελλάδα. Ένοιωσα πόνο. Γιατί δεν τους μοιάζουμε;

-Τι είπες; την ρώτησα ξαφνιασμένος.

-Πόνο, γιατί δεν ακολουθούμε τα βήματά τους, την τακτική τους. Και θυμό, γιατί εμείς καταστρέφουμε την πατρίδα μας. Τους έχουμε υποτιμήσει πάρα πολύ και αγνοούμε σε τι πρόοδο έχουν φτάσει οι Τούρκοι.

-Μα καλά, τι είναι αυτά που μου λες;

-Δεν έχεις παρά να πας να δεις πώς είναι τα μικρασιατικά παράλια. Οι τουριστικές τους υποδομές έχουν περάσει κατά πολύ τις δικές μας. Είναι τεράστιος ο αριθμός από μαρίνες και λιμάνια, τα οποία εξυπηρετούν σκάφη όλων των τύπων. Το οδικό τους δίκτυο τεράστιο και άρτιο. Τα αεροδρόμιά τους δέχονται δεκάδες φορές περισσότερες πτήσεις από τα δικά μας. Ταξιδεύοντας προς την νότια Μικρά Ασία είδαμε την μεγάλη σημασία που δίνουν στον πρωτογενή τομέα. Σε μια περιοχή προς την Αττάλεια υπάρχουν 350.000 θερμοκήπια. Ναι, καλά άκουσες. 350.000 θερμοκήπια. Μόνο αν πατάς γερά στην γη σου, σηκώνεις ανάστημα και διώχνεις το Δ.Ν.Τ., όπως έκαναν. Τα τελευταία χρόνια δίνουν μεγάλη έμφαση και στον πολιτισμό. Είναι εκατοντάδες οι χρηματοδοτούμενες ανασκαφές. Αρχαιολογικές ανασκαφές που αφορούν τον Ελληνικό και Ρωμαϊκό πολιτισμό. Ένα πολιτισμό που προσπαθούν να οικειοποιηθούν, να τον τουρκοποιήσουν. Ξέρεις τι άλλο μου έκανε μεγάλη εντύπωση; Η εθνική περηφάνια που νοιώθουν οι Τούρκοι για την Τουρκία. Αυτό το εθνολογικό μόρφωμα που λέγεται Τουρκία αποκτά με σταθερά βήματα ισχυρή εθνική ταυτότητα. Καθώς πηγαίναμε προς την Αττάλεια και βλέποντας αυτόν τον δυναμικό γεωργικό πλούτο, κάποιοι θυμήθηκαν μια παροιμία των Ρωμιών της περιοχής: «Τα δυο μάτια κοιτάνε το σιτάρι, το ένα το αλεύρι και ο τυφλός μόνο ψωμί γυρεύει.» Μια παροιμία που πάει γάντι με την τυφλή Ελλάδα του 21ου αιώνα. Εκείνος ο τόπος έχει κάτι το ιερό, το νοιώθεις βαδίζοντας μέσα στην οικουμενική ελληνικότητα, την ρωμιοσύνη, η οποία ακόμα είναι στα κτήρια, στους δρόμους, στον αέρα, στην δροσιά του πρωινού. Μα πιο πολύ το αισθάνεσαι όταν βλέπεις έλληνες τρίτης και τέταρτης γενιάς να έρχονται στην γη των παππούδων τους. Ανάβοντας ένα κεράκι σε ένα ελληνικό ναό βαπτίζονται ξανά στο φως και στην συνέχεια

της Μικράς Ασίας. Έπρεπε να ήσουν στα Θυρανοίξια της Παναγίας της Πισιδιώτισσας. Δεν μπορώ να σ΄το περιγράψω. Θες να μάθεις και το πιο ωραίο; Ξέρεις από ποιους αποτελείται ο κύριος όγκος των πιστών;

-Όχι, δεν ξέρω.

-Ρώσοι. Ναι, Ρώσοι που βρέθηκαν στα παράλια της Μικράς Ασίας μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης. Έχουν και τον πρώτο μόνιμο ορθόδοξο ιερέα στην περιοχή, τον Κωνσταντίνο Σιεβτσένκο με καταγωγή από το Καζάν της Ρωσίας. Ποιος θα το περίμενε πρώην Σοβιετικοί συνεχιστές της Ρωμιοσύνης στην Μικρά Ασία;

Ο παππούς πήρε μια μεγάλη ρουφηξιά καφέ, πήρε το μικρό σκαλιστήρι και άρχισε να ετοιμάζει το χώμα για την σπορά του σιταριού.

-Κατάλαβες, Πετράν; Άλλοι καλλιεργούν το σιτάρι, άλλοι βολεύονται με το αλεύρι, μα το χειρότερο, οι αόμματοι γίνονται τυφλοί καταναλωτές. Αν θέλουμε να ανοίξουμε ξανά τα μάτια μας πρέπει να γειωθούμε ξανά και οικονομικά και πολιτισμικά. Εδώ και σαράντα χρόνια βλέποντας μόνο το «όραμα» της Ευρωπαϊκής ένωσης χάνουμε και την όραση και τις ρίζες μας. Πρώτα από όλα με συστηματικό και επιδοτούμενο τρόπο χάσαμε την γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία μας. Στην Κοιλάδα και στο Τολό ακόμα σπάνε μεγάλα καΐκια στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Παράλληλα άρχισε και ο πρωτογενής ξεριζωμός από την πολιτισμικής μα συνέχεια. Κυριολεκτικά με κοινοβουλευτικά πραξικοπήματα αποφάσισαν την καταστροφή της ελληνικής γλώσσας, μια καταστροφή εξίσου σημαντική με την μικρασιατική καταστροφή. Ακόμα και μορφωμένα παιδιά της γενιάς σου με δυσκολία μπορούν να διαβάσουν Παπαδιαμάντη. Μονόφθαλμοι αναζητήσαμε το δυτικό αλεύρι. Κερδίζοντας το «χαμένο» χρόνο της σποράς και της καλλιέργειας γίναμε όλο και περισσότερο καταναλωτές λαμπερών προϊόντων. Βάζοντας ενέχυρο και την τελευταία μας ελπίδα, εκείνο το μάτι που κρυφοκοίταζε με αμηχανία την Ρωμιοσύνη και την οικουμενική Ελληνικότητα, χάσαμε την συλλογική μας συνείδηση και γίναμε οι ζητιάνοι του Ευρωπαϊκού φούρνου για μερικά καρβέλια επιβίωσης.

-Καλά, δεν υπάρχει σωτηρία, παππού;

Ο παππούς έβγαλε τις μπότες και τις κάλτσες. Ξυπόλυτος άρχισε να καλλιεργεί τα λίγα μέτρα γης. Ο εγγονός έβγαλε και αυτός αθλητικά παπούτσια και κάλτσες, μπήκε και αυτός μέσα στο «χωράφι» του παππού.

-Μα καλά, τρελαθήκατε και οι δυο; φώναξε θυμωμένη η γιαγιά, όταν αντιλήφθηκε και τους δύο με τα γυμνά πόδια στις λάσπες.

-Όχι, γιαγιά. Επιστρέφουμε και γειωνόμαστε.

-Γειωνόμαστε και συνεχίζουμε, είπε ο παππούς. Έδωσε στον εγγονό το σκαλιστήρι να συνεχίσει το μικρό αυλάκι και αυτός σκόρπιζε με ευλαβικές κινήσεις σπόρους σιταριού. Τούτη την άνοιξη θα ζυμώσεις πρόσφορο από το δικό μας αλεύρι…

**Η Βούλα και οι δυο γιοί της παρευρέθηκαν στα Θυρανοίξια της ιερού ναού της Παναγίας Πισιδιώτισσας. Ταξιδεύοντας στην Νότια Τουρκία απόκτησαν μια άλλη όραση για τον υποτιμημένο γείτονα και μια θλίψη για τον ναρκισσιστικά υπερτιμημένο, τυφλό, υπερφίαλο, ευρωπαϊκά ξεριζωμένο νεοέλληνα…*

***Τα κείμενα του Παππού αφορούν τον Διαρκή Γέροντα της Ρωμιοσύνης. Στο σημερινό κείμενο, οι λέξεις για τον Παππού, οι φράσεις του Παππού είναι μια μικρή ευχαριστήρια ευγνωμοσύνη για τον Μητροπολίτη Πισιδίας Σωτήριο. Με το Τριαδικό σκαλιστήρι του εδώ και δεκαετίες αγωνίζεται -καλλιεργεί σταυρικά στον κήπο της Ρωμιοσύνης. Ο αγώνας του μια διαρκής πρόκληση-επιλογή, να αρνηθούμε τα αιμοβόρα δυτικόφρονα κορδόνια της ηθελημένης καρτεσιανής σκλαβιάς. Ξυπόλητοι μα Ελεύθεροι, με γυμνά τα πέλματα, γειωμένοι στις υγρές μνήμες του Κήπου της Ρωμιοσύνης το απελευθερωμένο ρέον αίμα θα απλώσει ξανά στις πλάτες μας τα χρυσοκόκκινα φτερά της Ανατολικής Οικουμενικότητας, για το ταξίδι της Συνέχειας…*

Ιερός Ναός Παναγίας Πισσιδιώτισας Αλάγιας

Δελτίο Ειδήσεων...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ, η πρώτη στη χώρα μας! Λειτουργεί πρωτοποριακά, από την Μονάδας Εφηβικής Υγείας του Νοσοκομείου Παίδων Αγλαΐα Κυριακού. Απευθύνεται σε όλους τους γονείς και τα μαθήματά της άρχισαν τον Νοέμβριο. Διδάσκει θέματα που αφορούν στον γονεϊκό ρόλο, όπως άγχος, φοβίες, διαδίκτυο, ουσίες, σχολικό εκφοβισμό κλπ. μέσα από συμβουλευτική, συζήτηση και ενημέρωση από ειδικούς. Προσφέρει δωρεάν συναντήσεις μια φορά τον μήνα. Τονίζει την αγάπη ως βασικό συστατικό μιας δυνατής σχέσης με τα παιδιά και υπογραμμίζει τη σημασία της επικοινωνίας και του διαλόγου. Ας ενθαρρύνουμε τους γονείς μας να επιμορφωθούν στον πραγματικά δύσκολο ρόλο τους!

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΘΕΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ θα μπορούμε να απολαμβάνουμε πλέον και μάλιστα δωρεάν! Το πλήρως αναμορφωμένο τελεφερίκ του Λυκαβηττού είναι σε λειτουργία και μάς μεταφέρει δύο ημέρες την εβδομάδα στην κορυφή του Λόφου της θεάς Αθηνάς! Από εκεί μπορούμε να θαυμάζουμε τη θέα της φωτισμένης πόλης από τον Υμηττό μέχρι τη θάλασσα. Καθώς η πόλη φωτίζεται για να υποδεχθεί τα Χριστούγεννα, το θέαμα γίνεται ακόμα πιο εντυπωσιακό και το ύψος βοηθάει ώστε να χαθεί έστω για λίγο η ασχήμια αλλά και οι δυσκολίες που κρύβει η Αθήνα στους δρόμους της.

ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΤΑΚΤΑ την 8η θέση στα 10 καλύτερα μετρό του κόσμου! Εκτιμάται η ασφάλεια, η καθαριότητα, το κόστος εισιτηρίου αλλά και άλλοι παράγοντες, όπως ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, υπόγεια καταστήματα

και εκδηλώσεις. Έξτρα βαθμοί δίνονται για τους σταθμούς που δεν έχουν ατελείωτες σκάλες και οι επιβάτες δε συνωστίζονται ασφυκτικά. Το μετρό της Αθήνας έχει να επιδείξει εντυπωσιακά αρχαιολογικά εκθέματα και αντικείμενα που αποκαλύφθηκαν κατά τις ανασκαφές και σήμερα εκτίθενται σε διάφορους σταθμούς. Ανάμεσα στους περισσότερους από 50 σταθμούς, η διεθνής λίστα ξεχωρίζει, δικαιολογημένα, εκείνους του Συντάγματος και της Ακρόπολης, αλλά και της Εθνικής Άμυνας, για τις εγκαταστάσεις σύγχρονης τέχνης. Σημειώνεται, βέβαια, ότι οι συρμοί δεν είναι κάτι το ιδιαίτερο, αλλά το υπόλοιπο περιβάλλον κερδίζει τις εντυπώσεις. Το top των καλύτερων μετρό του κόσμου έχει ως εξής: 1. Μόσχα, Ρωσία 2. Λονδίνο, Μ. Βρετανία 3. Στοκχόλμη, Σουηδία 4. Τόκυο, Ιαπωνία 5. Νέα Υόρκη, Η.Π.Α. 6. Παρίσι, Γαλλία 7. Ντουμπάι, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα 8. Αθήνα, Ελλάδα 9. Χονγκ Κονγκ, Κίνα 10. Πεκίνο, Κίνα.

«Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ.» Μια πρωτότυπη έκθεση με θέμα την ελεύθερη κατάδυση και το υποβρύχιο περιβάλλον της Ελλάδας στήνεται στο Ευγενίδειο Ίδρυμα. Οι επισκέπτες νομίζουν πως περπατούν στο βυθό της θάλασσας. Οι εικόνες που εκτίθενται κάτω από τον τεράστιο Θόλο του Παλαιού Πλανηταρίου δημιουργούν την αίσθηση του τρισδιάστατου. Το ενυδρείο στο κέντρο του χώρου και το ηχητικό περιβάλλον του βυθού συμπληρώνουν την αίσθηση της κατάδυσης. Η έκθεση μας περιμένει μέχρι την τελευταία ημέρα του έτους.

Ο δικός σας ρεπόρτερ

Φιλολογική

Τα Χριστούγεννα είναι μία από τις σημαντικότερες γιορτές του έτους. Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ιδανικός τρόπος εορτασμού τους;

Τα Χριστούγεννα έχουν νόημα βαθύτατα πνευματικό. Ο εορτασμός τους πρέπει να είναι ανάλογος, γιατί δεν τιμούν ένα μικρής σημασίας γεγονός, αλλά την ίδια την εμφάνιση του Θεού στη γη, ανάμεσά μας.

Ο ιδανικός εορτασμός τους, λοιπόν, προϋποθέτει πνευματική προετοιμασία, δηλ. μετάνοια, νηστεία, συμμετοχή στη Θ. Λειτουργία και καλλιέργεια των αρετών της αγάπης για τον συνάνθρωπό μας και της ελεημοσύνης. Στον εορτασμό αυτό δεν απορρίπτουμε βέβαια και τη συμβολή των υλικών αγαθών, όπως είναι τα πλουσιότερα και πιο περιποιημένα φαγητά και γλυκά, οι εκδηλώσεις και τα ταξίδια. Αυτά όμως πρέπει να μας απασχολούν με λογική και μέτρο, ώστε να μην μας αποπροσανατολίζουν από το κύριο νόημα της γιορτής.

Συνεπώς, όταν αναγνωρίζουμε στα Χριστούγεννα το πραγματικό τους νόημα και τα γιορτάζουμε πνευματικά, προσεγγίζουμε σε μεγαλύτερο βαθμό τον πραγματικό σκοπό τους, που είναι να συνειδητοποιήσουμε την απίστευτη αγάπη του Θεού για μας και την συνεχή πρόνοιά Του για τη σωτηρία μας.

Μαρία Κεμερλή, Α' Λυκείου

Πολλοί άνθρωποι δεν βλέπουν στα Χριστούγεννα παρά μία από τις μεγαλύτερες αργίες του χρόνου, μια ευκαιρία κατά την οποία ξεκουραζόμαστε και τρώμε παραδοσιακά φαγητά και γλυκίσματα. Δυστυχώς, αυτό είναι μια μεγάλη ανοησία.Τα Χριστούγεννα είναι η γιορτή για τη Γέννηση του Υιού του Θεού στη γη μας.

Αυτές τις μέρες, θα πρέπει να εντείνουμε την προσευχή μας, υμνώντας τον Θεό για το θείο δώρο που μας έκανε, να γεμίσουμε τους ναούς και να προσπαθήσουμε να ζήσουμε πιο ταπεινά και αληθινά, ώστε να μπορέσουμε να νιώσουμε βαθύτερα το νόημα των Χριστουγέννων. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως δεν θα στολίσουμε το δέντρο μας, δεν θα φάμε τις λιχουδιές μας, δεν θα πούμε τα κάλαντα. Αλλά αυτά δεν είναι το βασικό κομμάτι της γιορτής. Βασικό κομμάτι είναι να προσπαθήσουμε να απέχουμε από τις καθημερινές μας κακίες, όπως και από τα αρτύσιμα φαγητά μέσω της νηστείας, ώστε να επιτύχουμε την πνευματική μας κάθαρση.

Ας μην αφήσουμε και τα φετινά Χριστούγεννα να περάσουν χωρίς καμία πνευματική ωφέλεια για μας, διότι Αυτός είναι στη φάτνη και μας περιμένει. Ας Τον προσκυνήσουμε ως Θεό μας και ας Τον ακολουθήσουμε.

Φ. Πούλου, Α' Λυκείου

Πιστεύω πως τα Χριστούγεννα πρέπει καθένας να βρίσκεται με την οικογένειά του και να περνάει χρόνο μαζί της, να δίνει χαρά, ακόμα και δώρα στους συγγενείς και στους φίλους. Αυτή τη χαρμόσυνη μέρα πρέπει εμείς οι χριστιανοί να την τιμούμε ιδιαίτερα, γιατί γιορτάζουμε τη γέννηση του Σωτήρα μας.

Ιω. Πιπή, Β' Γυμνασίου

Η εξωτερική, υλική προετοιμασία για τα Χριστούγεννα θα πρέπει να είναι το τελευταίο που σκέφτεται κανείς. Πρώτα θα πρέπει να ενδιαφερόμαστε για την εσωτερική μας προετοιμασία: να καθαρίσουμε την ψυχή μας με το μυστήριο της Εξομολόγησης, να πάμε στην εκκλησία και να κοινωνήσουμε, να ευχαριστούμε τον Θεό που ήρθε στη γη για τη σωτηρία μας.

Κατ. Γεωργιάδη, Β' Γυμνασίου

Τα Χριστούγεννα είναι η μεγαλύτερη γιορτή αγάπης, μια και γιορτάζουμε τη Γέννηση του Χριστού, η οποία μας δίνει σημαντικά μηνύματα. Είναι γι' αυτό μια ξεχωριστή περίοδος χαράς και ξεκούρασης αλλά και προσφοράς. Ο καθένας μας με τον τρόπο του ας δείχνει αγάπη σε όλους και κυρίως στους αδύναμους. Όλοι μπορούμε να προσφέρουμε κάτι στον συνάνθρωπό μας. Η προσφορά αυτή μπορεί να είναι υλική, δηλ. προσφορά σε τρόφιμα, σε ρούχα, σε χρήματα, σε δώρα κλπ. Ωστόσο σημαντική επίσης είναι και η πνευματική, η ηθική προσφορά, όπως το να στηρίζουμε τους συνανθρώπους μας, να επισκεπτόμαστε συχνά ιδρύματα κλπ.

Μαρία Δημητριάδη, Β' Γυμνασίου

Τα Χριστούγεννα πρέπει ο άνθρωπος να τα ζει σχετικά απλά. Να δοξάζει τον Θεό για όλα τα αγαθά που του δίνει, να νηστεύει, να πηγαίνει στην Εκκλησία. Να ζει γενικά με ταπείνωση και χαρά. Ταπείνωση για να δέχεται το θέλημα του Θεού και χαρά γιατί ο Θεός μας κατέβηκε στη γη.

Στρ. Παλαιτσάκης, Β' Γυμνασίου

«Δόξα τα λεφτά, έχουμε θεό.»

Οι σημερινοί άνθρωποι έχουν βάλει τα λεφτά πάνω απ' όλους και απ' όλα. Άλλος λιγότερο κι άλλος περισσότερο πιστεύουν ότι όποιος έχει οικονομική δύναμη είναι ευτυχισμένος και ότι μπορεί να κατακτήσει τον κόσμο. Έτσι, δίνεται η εντύπωση πως όταν υπάρχουν λεφτά δεν χρειάζεται ο Θεός.

Δυστυχώς, όμως, τα πλούτη σε ντύνουν, σε ταΐζουν, σου δίνουν σπίτι, ίσως ακόμη σε κάνουν διάσημο κι έπειτα μπορεί να σε εγκαταλείψουν και να σε βγάλουν στο περιθώριο. Τα λεφτά έρχονται και φεύγουν απ' τη ζωή. Ο Θεός όμως πάντα είναι μαζί με αυτόν που Τον θέλει, με αυτόν που Τον αναζητά.

Σε πόσα like μετριέται η ευτυχία;

Η απήχηση που έχει μια φωτογραφία ή κάποια άλλη ανάρτηση στο Facebook, το Instagram κλπ. έχει καταντήσει σήμερα να αποτελεί για κάποιους σχεδόν λόγο ύπαρξης.

Η ακόρεστη δίψα που έχουν οι άνθρωποι αυτοί για like οφείλεται στην ανασφάλεια που νιώθουν. Η έλλειψη πίστης κι εμπιστοσύνης στον Θεό, καθώς και η έλλειψη πεποίθησης στις δυνατότητές τους τούς οδηγεί σε ένα αρρωστημένο κυνήγι των like. Όσο μεγαλύτερος ο αριθμός τους, τόσο πιο κοινωνικά αποδεκτοί νομίζουν πως είναι.

Προσπαθώντας όμως κανείς να φτιάξει την διαδικτυακή του «προσωπικότητα» καταστρέφει τον γνήσιο και ξεχωριστό χαρακτήρα του. Πράγμα τόσο καίριο, όπως φαίνεται όμως ασήμαντο για όσους χαίρονται και ευδοκιμούν σ' αυτή την εποχή των like...

Στ. Πανταζή, Β΄ Λυκείου

Ο μικρός άγιο

Πριν από δυο-τρεις χειμώνες, το πρωινό της Πρωτοχρονιάς, στο ογκολογικό του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου στο Ρίο, επικρατεί αναστάτωση. Ο μικρός Δημητράκης ζητάει επειγόντως τον ιερέα του Νοσοκομείου. Θέλει οπωσδήποτε να κοινωνήσει.

Είχε δεν είχε μια ντουζίνα χρόνους στην ασθενική του πλάτη, αλλά τον τελευταίο απ' αυτούς δύσκολα θα τον υπέφερε κάποιος άλλος. Κι αυτό γιατί, δεκαπέντε μήνες πριν, του είχε διαγνωστεί η φοβερή αρρώστια. Κι από τότε συνέχεια εκεί στην κλινική, με μικρές διακοπές για το σπίτι στο Αίγιο, όπου οι γονείς του εργάζονταν.

Ένας μικρός αλλά συνεχής πονοκέφαλος τον είχε οδηγήσει εκεί. Οι γιατροί διέγνωσαν "καλοήθη νεοπλασία", όπως ακριβώς το ανακοίνωσαν στον εμβρόντητο πατέρα του, δηλαδή καρκίνο του εγκεφάλου. Έναν καρκίνο που η "καλοήθειά του" ερμηνευόταν ως μερικοί μήνες ζωής ακόμη....

Ρώτησα κι έμαθα από την κυρία Νίκη, μια νοσηλεύτρια "παντογνώστη", πως η καταγωγή των γονιών του ήταν από το Φίερι της Αλβανίας, μα ο ίδιος γεννήθηκε στην Ελλάδα. Οι γονείς του, μα και η πλειοψηφία των μεγαλωμένων στην Αλβανία, όπου μέχρι πριν είκοσι πέντε σχεδόν χρόνια το να θρησκεύει κανείς θεωρείτο "μαχαιριά" στο μαλακό υπογάστριο των "λαϊκών προλεταριακών ιδεωδών", ήταν αβάπτιστοι. Έμεναν αρκετά χρόνια στην περιοχή. Ο Δημητράκης, λίγο μετά την είσοδό του στο Νοσοκομείο, θέλησε να βαπτιστεί. Άκουγε για τον Χριστό και ήθελε να γίνει "παιδί" Του, όπως ο ίδιος συχνά έλεγε. Βαπτίστηκε, εντέλει "εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος", μετά από κατήχηση από ένα ανδρόγυνο ηλικιωμένων δασκάλων που δεν είχαν δικά τους παιδιά.

Όλοι τον αγαπούσαν πολύ στην κλινική. Και τώρα, τις άγιες τούτες μέρες, το δωμάτιό του ήταν γεμάτο από χριστουγεννιάτικα δώρα και γιορτινό διακοσμο. Ο καρκίνος, όμως, αμείλικτος, είχε προχωρήσει αρκετά και ήδη του είχε στερήσει την όραση! Δεν έβλεπε τίποτε και κανέναν, τουλάχιστον με τα μάτια του σώματός του.

Άκουγε όμως με μεγάλη και θαυμαστή υπομονή. Δεν παραπονιόταν. Έλεγε ότι ο Θεός τον αγαπά πολύ. Προσευχόταν και παρακαλούσε και τους γονείς του να κάνουν το ίδιο.

Όσοι τον επισκέπτονταν, συμμαθητές του, δάσκαλοι, γείτονες, αλλά και συγγενείς άλλων νοσηλευομένων, καταλάβαιναν ότι υπήρχε κάτι διαφορετικό σ' αυτό το παιδί. Μιλούσε συνέχεια για τον Θεό, ενώ ο λόγος του ήταν πάντα ευγενικός και η όλη του συμπεριφορά, ανεξήγητα, για μας τους "περιλειπομένους, λέγοντες πιστούς είναι", χαρούμενη! Το πρόσωπό του έλαμπε. Ήθελε να κοινωνά συχνά τα Τίμια Δώρα.

Κάποιες φορές, κι αυτό το βεβαίωναν πολλοί νοσηλευτές, φώναζε τη μητέρα του, όταν αυτή βρισκόταν σε κάποιο άλλο χώρο της κλινικής, λέγοντάς της: "Μητέρα, έλα γρήγορα. Φτάνει ο παππούλης

ς απ΄ το Φιέρι

με τον Χριστό. Ανεβαίνει τα σκαλιά. Έλα να με ετοιμάσεις". Και έτσι γινόταν. Ο ιερέας ερχόταν και έβρισκε τον Δημητράκη καθισμένο στο κρεβάτι του, με ανοιχτό το στόμα, κάνοντας με ευλάβεια τον σταυρό του. Ενώ δε γνώριζε την ακριβή ώρα που θα ερχόταν ο ιερέας με τον "Άρτο και τον Οίνο" της Ζωής, με διορατικό χάρισμα, με τα μάτια της ψυχής, που αυτά δε βλάφτηκαν από καμιά ασθένεια, το αντίθετο μάλιστα, τον "έβλεπε" να έρχεται. Τον έβλεπε μ΄ αυτά τα μάτια της αγιασμένης του παιδικής ψυχής, παρ΄ όλο που παρεμβάλλονταν δυο κλειστές πόρτες που χώριζαν τον θάλαμό του από τον διάδρομο που ερχόταν ο ιερέας. Μια σύγχρονη Σαμαρείτισσα, που εθελοντικά φρόντιζε το παιδί, όταν η μητέρα του κατ΄ ανάγκην έφευγε προσωρινά από κοντά του, η κυρία Μαρία Γ., το βεβαιώνει.

"Κυρία Μαρία, θέλω κάτι να σας πω", της είπε μία μέρα. Όταν έρχεται ο παπούλης με τον Χριστό, τον βλέπω στις σκάλες που ανεβαίνει και δίπλα του υπάρχουν δυο ψηλοί, όμορφοι άνθρωποι με ολόασπρη στολή που γέρνουν προς τα Τίμια Δώρα και με ανοιχτά τα χέρια τους τα προστατεύουν".

Είχε αποκτήσει, όμως, κι άλλο χάρισμα ο Δημητράκης. Ο Θεός του έδωσε, φαίνεται, άφθονη γεύση Παραδείσου, αμείβοντας την υπομονή του στα σωματικά του βάσανα. Έτσι, όταν κάποτε ένας από τους γιατρούς που τον φρόντιζε τον ρώτησε "Τι κάνεις, Δημητράκη, πώς πάμε;", εκείνος χαμογελαστός τού απάντησε: "Κύριε γιατρέ, μπορώ να σας πω από κοντά;" Και πλησίασε το προσωπάκι του στον γιατρό που είχε καθήσει κοντά του. "Εγώ είμαι καλά. Εσείς μην στενοχωριέστε που έφυγε η γυναίκα σας. Ο Θεός θα είναι

μαζί σας, γιατί είστε καλός άνθρωπος". Ο γιατρός έμεινε έκπληκτος. Κανείς δεν ήξερε το θλιβερό γεγονός που είχε συμβεί την προηγούμενη μέρα στο σπίτι του, ότι δηλαδή η γυναίκα του τον εγκατέλειψε για κάποιον άλλον!

Την τελευταία φορά που κοινωνάει, μια Πρωτοχρονιά, λίγο πριν το Μεγάλο του Ταξίδι, δεν μπορεί πλέον να μείνει καθιστός στο κρεβάτι, αλλά υποδέχεται με χαρά και λαχτάρα τον Χριστό ζαπλωμένος. "Ευχαριστώ πολύ", ψελλίζει και μετά κοιμάται...

Ο ιερέας, όταν την άλλη μέρα πήγε στο νεκροτομείο να διαβάσει στον Δημητράκη το τρισάγιο, έλεγε στους παρισταμένους: "Τέτοιο λείψανο πρώτη φορά στη ζωή μου βλέπω". Και πράγματι, το πρόσωπό του ήταν χαμογελαστό, αφού έβλεπε τον αγαπημένο του Κύριο, το πρόσωπό του ήταν λαμπρό, αφού πήρε το φως Του. Κι ο παριστάμενος βοηθός στο νεκροτομείο ακόμη λέει σ΄ όλους πως ο Δημητράκης είχε το χρώμα του κεχριμπαριού!

Κων/νος Αθ. Οικονόμου,
δάσκαλος – συγγραφέας

Αγγλικά

A Christmas Holiday

Last Christmas I went on holidays with my family. We went to my village. It was fantastic! The snow had covered everything and the small lake had been frozen! When we arrived,I and my sisters went to make a snowman! My brother started throwing snow at us and very soon all the family was playing snowball fights! It was funny! After that my dad and my brother went fishing and the girls started cooking!

I love Christmas Holidays and I never want them to finish!!!

Κατερίνα Γεωργιάδη, Β΄ Γυμνασίου

Last year we had a great Christmas holiday! We went to my village with my family and there was a lot of snow. On Christmas Day we got up early in the morning to go to church. When we got back home we had a delicious breakfast and all the cousins played together. During lunch time, there was a lot of food on the table! After that we went out to play with the snow. We got very tired and we fell asleep early at night. I adore Christmas Holidays!

Παρασκευή Μίχα, Β΄ Γυμνασίου

My Christmas holidays last year were fantastic. I went to my grandparents' house in Volos with my family. We stayed there for five days and it was really nice because it was snowing all the time. My cousins and I played in the snow and we even made a snowman. My grandmother prepared a delicious turkey with potatoes. I had an amazing time and I can't wait for this year's Christmas holidays!!!

Μαρία Δημητριάδη, Β΄ Γυμνασίου

LON DON

Περίληψη στα ελληνικά

Χριστουγεννιάτικες διακοπές

Πέρσι πέρασα τις διακοπές των Χριστουγέννων με την οικογένειά μου στο χωριό. Ήταν φανταστικά! Το χιόνι είχε σκεπάσει τα πάντα και η μικρή λίμνη είχε παγώσει. Εγώ με τις αδελφές μου πήγαμε να φτιάξουμε έναν χιονάνθρωπο. Ο αδελφός μου άρχισε να μας ρίχνει χιόνι και σε λίγο όλη η οικογένεια παίζαμε χιονοπόλεμο. Όταν τελειώσαμε, ο πατέρας με τον αδελφό μου πήγαν να ψαρέψουν, ενώ εμείς τα κορίτσια αρχίσαμε να μαγειρεύουμε. Αγαπώ τις διακοπές των Χριστουγέννων και θα ήθελα να μην τελειώσουν ποτέ!

Noël en Grèce et en France

Noël est une fête qui est celebrée glorieusement en Grèce et en France aussi. Tous les gens fêtent la naissance de Jésus Christ.

Dans notre pays les chrétients vont à l'église très tot le matin et après ils mangent le repas de Noël chez leur famille ou chez leurs copains. On décore le sapin et on y met des boules et des guirlandes. Les specialités grecques sont nombreux. On prépare des "melomakarona" et "kourambiedes". On aime aussi envoyer des cartes de voeux à nos personnes aimées.

En France la situation est un peu différente. Le 24 décembre est un jour ordinaire où les festivités ne commencent qu'en fin de la journée. Le réveillon est l'apothéose de la fête où toute la famille se retrouve autour de la table et ils goûtent de la dinde accompagnée de marron, des huitres et l'indispensable bûche de Noël. En général la remise des cadeaux a lieu le jour du 25 décembre et les enfants attendent le père Noël avec de l'impatience.

Joyeux Noël à tout le monde!

Φωτ. Σκορδά – Νικολ. Παπαγεωργίου, Γ΄ Γυμνασίου

Επιμέλεια: κ. Παν. Κοντονάσιου, Εκπ/κός

Περίληψη στα ελληνικά

Τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα και στη Γαλλία

Τα Χριστούγεννα γιορτάζονται επίσημα και στην Ελλάδα και στη Γαλλία. Στη χώρα μας οι άνθρωποι πάνε στην εκκλησία νωρίς το πρωί και ύστερα τρώνε το χριστουγεννιάτικο γεύμα στο σπίτι τους ή σε φιλικά σπίτια. Στολίζουμε δέντρο και στέλνουμε κάρτες σε αγαπημένα μας πρόσωπα.

Στη Γαλλία η 24η Δεκεμβρίου είναι μια συνηθισμένη μέρα και οι εκδηλώσεις αρχίζουν στο τέλος της μέρας. Το ρεβεγιόν είναι το αποκορύφωμα της γιορτής. Η οικογένεια βρίσκεται γύρω από το τραπέζι και τρώει τη γαλοπούλα. Η ανταλλαγή των δώρων γίνεται στις 25 Δεκεμβρίου.

Η Πρώτη Συνάντηση
της φετινής Περιβαλλοντικής Ομάδας

Γνωρίζοντας ότι φέτος θα συμμετέχουμε στην Περιβαλλοντική Ομάδα του Σχολείου μας, ανυπομονούσαμε να μάθουμε το νέο αντικείμενό της. Η ανυπομονησία μας ήταν δικαιολογημένη: όπως το περιμέναμε, η πρώτη μας συνάντηση ήταν υπέροχη!

Την Παρασκευή 27 Νοεμβρίου, λοιπόν, μετά το τέλος των μαθημάτων, μαζευτήκαμε με καρδιοχτύπι στο προαύλιο και κληθήκαμε να πάρουμε μέρος σε ένα πρωτότυπο και διασκεδαστικό παιχνίδι: Να «ξεχυθούμε» σε όλα τα σημεία ανακύκλωσης του σχολείου και να βρούμε κρυμμένα χαρτάκια με ερωτήσεις. Όταν απαντούσαμε σωστά, πηγαίναμε στον επόμενο χώρο ανακύκλωσης. Στο τέλος έπρεπε να λύσουμε τον γρίφο: Να βάλουμε δηλαδή στη σωστή σειρά τα γράμματα που περιείχαν τα χαρτιά, έτσι ώστε να καταφέρουμε να βρούμε την κρυμμένη φράση, το θέμα του φετινού περιβαλλοντικού μας προγράμματος. Μετά από πολλή προσπάθεια ο γρίφος λύθηκε. Το θέμα μας; «Κιβωτός του Νώε». Καταλάβαμε με χαρά και ενθουσιασμό πως φέτος θα ασχοληθούμε με τα λατρευτά μας ζωάκια! Πραγματικά, στη συνέχεια της συνάντησής μας συζητήσαμε για τα κατοικίδια ζώα και μοιραστήκαμε τις διάφορες εμπειρίες (καλές ή κακές) που έχουμε απ΄ αυτά.

Ύστερα πήραμε αξίνες και ...ξεχορταριάσαμε τον βοτανικό κήπο του Σχολείου μας! Αλήθεια, τι ενθουσιασμός, τι χαρά! Τι γέλια ήταν αυτά! Αλλά και πόσο ικανοποιημένοι νιώσαμε όταν καθάρισε ο κήπος μας! Όχι στείρες γνώσεις, αλλά βιωματικές, συνδεδεμένες με την πραγματική ζωή.

Όλα τα παιδιά που συμμετέχουμε στην Περιβαλλοντική Ομάδα καταλάβαμε πως ο σκοπός της είναι: Να ενημερώσει / Να διδάξει / Να ευαισθητοποιήσει εμάς τους εφήβους σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, δηλ. τον χώρο όπου ζούμε και αναπνέουμε. Η καθιστική ζωή, οι ατέλειωτες ώρες στον υπολογιστή ή την τηλεόραση μας κλέβουν χρόνο από την επαφή μας με τη φύση, της οποίας είμαστε αναπόσπαστο κομμάτι. Μέσα σ' αυτή γεννιόμαστε, συντηρούμαστε, επιβιώνουμε.

Δεν εκτιμούμε από πού προέρχονται όλα τα πολύτιμα αγαθά χάρη στα οποία ζούμε σωστά και για το λόγο αυτό δεν ξέρουμε να σεβόμαστε και να συντηρούμε την πλάση. Πρέπει να ενημερωθούμε και να εκπαιδευτούμε σε πολλά οικολογικά θέματα. Είναι σημαντικό εμείς οι έφηβοι να διαμορφώσουμε ισχυρή οικολογική συνείδηση. Ευαισθητοποιημένοι έφηβοι σήμερα, ώριμοι και υπεύθυνοι ενήλικες αύριο!

Μαρ.–Ανδρομάχη Ανδρέου & Μαριάννα Χαμάλη, Α΄ Γυμνασίου
Επιμέλεια: κ. Ανδρ. Κουτσόπουλος & κ. Αγγ. Σακελλαρίου, Εκπ/κοί

Οι σπίθες του Πυρσού

ΜΕΣΟΣΤΟΙΧΙΔΑ

1. _ Ε _ _ _ _ _
2. _ _ _ _ _ Μ _ _ _ _
3. Μ _ _ _ _ _ _
4. _ Α _ _ _
5. _ _ _ _ _ Ν _ _
6. _ _ Ο _ _ _ _ _
7. _ _ Υ _ _ _
8. Η_ _ _ _ _
9. _ _ _ _ Λ_ _

1. Σημαντικό γεγονός της ζωής του Χριστού.
2. Μισοφέγγαρο γλυκό, αχνισμένο και μικρό.
3. Στη φάτνη ταπεινός, αν και της εποχής σοφός.
4. Εκεί τρώνε τα ζώα.
5. «Οι …… γονατίζουν ταπεινά και προσκυνούν» (τραγούδι Χριστουγέννων)
6. Μήτηρ Αγία, του Χριστού η κατοικία.
7. ….., λιβάνι και χρυσός.
8. Έγινε συνώνυμο του φόβου για τα μικρά παιδιά.
9. Έψελναν «Δόξα εν υψίστοις Θεώ».

ΒΡΕΣ ΤΟ ΣΩΣΤΟ

1. Ποια εποχή του χρόνου η Γη βρίσκεται πιο κοντά στον Ήλιο;
α. Το Καλοκαίρι
β. Τον Χειμώνα
γ. Το Φθινόπορο

2. Πόσο ζουν οι εργάτριες μέλισσες;
α. 1 μήνα
β. 3 μήνες
γ. 1 χρόνο

3. Πόσων χρόνων είναι ο περίφημος Πύργος του Άιφελ;
α. 77
β. 126
γ. 150

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ

1. σπδελί =
2. λιτδοασί =
3. βηκεμσδέρ =
4. ροφυλί =
5. φωσιή =
6. γρανύπενοτω =
7. ριτεπομή =

(Επιμελήθηκαν Οι μαθητές της Β΄ Λυκείου)

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

-Γιατί το ζαχαροπλαστείο έδιωξε αυτές τις μέρες τον υπάλληλό του;
-Γιατί ξεσκόνιζε τους κουραμπιέδες, ξετύλιγε τις δίπλες, χτένιζε τα καταΐφια, ανέβαινε στους κορμούς, καθόταν στα καναπεδάκια και τσακωνόταν με τους εργολάβους!..

•ΛΥΣΕΙΣ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΜΕΣΟΣΤΟΙΧΙΔΑ
1. ΓΕΝΝΗΣΗ, 2. ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΣ, 3. ΜΕΛΧΙΟΡ, 4. ΦΑΤΝΗ,5. ΠΟΙΜΕΝΕΣ, 6. ΘΕΟΜΗΤΩΡ, 7. ΣΜΥΡΝΑ, 8. ΗΡΩΔΗΣ, 9. ΑΓΓΕΛΟΙ

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
1.δίπλες, 2. στολίδια, 3. Δεκέμβρης, 4. φλουρί, 5. Ιωσήφ, 6. πρωτούγεννα, 7. περιτομή

ΒΡΕΣ ΤΟ ΣΩΣΤΟ
1. β, 2. α, 3. β

•ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΑ
1. Για να κάνει την αδιάφορη.
2. Ήταν πεζός.
3. Κρατήρας.

ΖΥΓΙΣΕΙΣ
Αεροπλάνο: 5 κ.
Σπίτι: 6 κ.
Τηλέφωνο: 7 κ.
Μηχανάκι: 10 κ.

REBUS
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΜΠΟΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΑΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΠΥΡΣΟΥ 2015

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

Ό,τι μας χρειάζεται για τη νέα χρονιά, σ.3 / Σταύρωσον (ε)αυτόν, σ.27 / Μια διαφορετική εορταστική εκδήλωση την 25η Μαρτίου, σ.51 / Σεπτέμβρρριος ! σ.123 / Νέα… Εισόδια της Θεοτόκου! σ.147.

«ΜΑΘΗΤΕΥΟΝΤΑΣ» ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ (Α.Τ.-Χ.Α., Α΄Λυκείου)

Ο Άγ. Ξενοφώντας & η Αγ. Αγάθη, σ.3 / Ο Άγ. Καισάριος & ο Άγ. Καλλιόπιος ο Εσταυρωμένος, σ.39 / Ο Άγ. Ερμείας & ο Άγ. Θεόδωρος ο Στρατηλάτης, σ.64 / Ο Άγ. Μάμας & ο Απ. Ανανίας, σ.126 / Παναγία Πισιδιώτισσα, σ.149.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ - ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ

Αξιοποίησε τον χρόνο σου! σ. 4-5 / Σκέψεις & Αναμνήσεις από μια θεατρική παράσταση (Π. Κουρκουλιώτη), σ.19 / Το θαύμα της Ζακύνθου (Α. Αγγελή), σ.125 / Φθινοπωρινές Ετοιμασίες στην Ιωνία (Φ. Χαϊδεμένου), σ.127 / Κατασκηνωτές των φετινών σεμιναρίων αναπολούν (Ν. Μπαρμπαρής-Θ. Βασιλόπουλος, Ν. Μουτεβελή), σ.131.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΩΝ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

Ανταπόκριση από την Αγία Γη, σ.6-11 / Μη λησμονείτε το μέλλον! (κ. Γ. Αγγουράς & κ. Αικατ. Κονέ), σ.28-31 / Συνέντευξη με τον Πόντιο Μετίν (Μεταγλ. Κ. & Μ. Ξανθοπούλου), σ.56-59 / Αφιέρωμα στην Παιδαγωγική Ημερίδα «Ελληνορθόδοξη παιδεία: Όαση στην έρημο της απαιδείας» 19.6.2015: Προλογίζοντας, σ.74. Εισαγωγή Λυκ. Μαρκούδη, σ.75-77. Η παρακαταθήκη της παιδείας της Ορθοδοξίας (Κων. Δεληκωνσταντή) σ.78-84. 10 χρόνια-10 επετειακές εκδηλώσεις, σ.85. Τι σημαίνει Πατρίδα (Μερ. Σπυροπούλου), σ.86-91. Ελληνορθόδοξη Παιδεία και τα Εκπ/ρια «Απ. Παύλος» (Α. Κουτσόπουλου), σ.92-97. Ελληνορθόδοξη Παιδεία και Οικογένεια (Δ. Αγγελή), σ.98-103. Ελληνορθόδοξη Παιδεία και Μαθητεία (Α. Παλαιτσάκη-Ι. Πούλης-Α. Τσουρουφλή), σ.104-109. Χαιρετισμός Σεβ. Μητρ. Κορίνθου, σ.110-111. Αποσπάσματα συζήτησης, σ.112-116. Κλείνοντας, σ.117. Πρόγραμμα Ημερίδας, σ.118. Δημοσιεύματα του Τύπου, σ.119 / Φετινοί Απόφοιτοι γράφουν (Ε. Αγγελή-Α. Παλαιτσάκη-Σ. Παπαγεωργίου-Μ. Ρουμελιώτη), σ.128-130 / Βιβλιοπαρουσίαση «Αν δεν ερχόσουν εσύ», Μ. Παστουρματζή (Χρ. Ανυφαντή), σ.142 / Προσκύνημα στη Μικρασιατική Γη (Παν. Κουρκουλιώτη-Φ. Πούλου-Χ. Ανυφαντή-Παυλ. Κουρκουλιώτη), σ.150-155. Συνέντευξη με έναν Ρωμιό της Πόλης, σ.156-159.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΓΩΝΙΑ: ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Λόγοι που προσφέρουμε δώρα (Α. Παλαιτσάκη-Ι. Πούλης), σ.16-17 & Απαραίτητη η γνώση των αγγλικών στην εποχή μας; (Φ. Πούλου), σ.17 / Για την Πατρίδα (Στ. Πανταζή) & Η διδασκαλία του Αγ. Κοσμά επίκαιρη και σήμερα; (Ι. Παλαιτσάκη- Α. Τσουρουφλή) & Γράμμα σε κάποιον που πονά (Χ. Ανυφαντή-Α. Χατζή-Στ. Πανταζή-Ελ. Παπαγεωργίου-Μ.Φ. Ιακωβίδη), σ.40-41 / Εν Πορτογαλία (Ν. Κοντοσόπουλος) & Αξέχαστη συνάντηση με μια παλιά συμμαθήτρια (Φ. Πούλου) & Μια επιστολή στον Δήμαρχο για τα προβλήματα της πόλης μας (Λ. Κεφαλόπουλος-Α. & Β. Παπαδημητρίου), σ.66-67 / Τα πρωτάκια μάς γράφουν: Μ.-Α. Ανδρέου, Γ.-Π. Κατσικαδάμα, Δ. Κόντη, Π. Κουζής, Δ.

Μήλεσης, Α. Μητσός, Π. Σκόντζος, Μ. Χαμάλη, Ά. Χαμάλης, Σ. Χουρσαλάς), σ.135-137. Ο εορτασμός των Χριστουγέννων (Μ. Κεμερλή-Φ. Πούλου-Ι. Πιπή-Κ. Γεωργιάδη-Μ. Δημητριάδη) & Like ευτυχίας (Στ. Πανταζή), σ.166-167.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(Επιμέλ.: Α. Κουτσόπουλος, εκπ/κός)
Το φετινό Περιβαλλοντικό μας Πρόγραμμα: Σχολικός Βοτανικός Κήπος (Ι. Παλαιτσάκη-Κ. Μωραϊτη), σ.22 / Σεμινάριο μελισσοκομίας (Στ. Πανταζή- Α. Τσουρουφλή), σ.46 / Οι τελευταίες συναντήσεις μας (Κ. Γεωργιάδη-Α. Κεραμίδας), σ.70 / Η πρώτη συνάντηση της φετινής Π.Ο. (Μ. Ανδρέου-Μ. Χαμάλη), σ.172.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΧΑΡΑΣ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ
Ιαν.-Φεβρ.: Πολυήμερη εκδρομή στους Αγίους Τόπους, Παρουσίαση θεατρικού «Ο Άγ. Κοσμάς ο Αιτωλός στα βήματα του Αποστόλου των Εθνών» στο Άργος & στο Θεολογικό Συνέδριο του Α.Π.Θ., Προνοιακή επίσκεψη στο Ν.Ν.Α. (Φ. Πούλου-Αφοί Παπαδημητρίου), σ.12-13 / Μαρτ.-Απρ.: Εκπομπές Ρ/Σ «Πειραϊκή Εκκλησία» για την Προσκυνηματική εκδρομή στους Αγ. Τόπους, Εκκλησιασμός για τους Τρεις Ιεράρχες, Επίσκεψη του π. Θ. Ζήση, Εκδρομή στην Βυτίνα-Δημητσάνα, Εκδρομή της Π.Ο. στο ΚΠΕ Ν.Κίου, Σεμινάριο μελισσοκομίας από τον κ. Ιω. Γιωτάκη, Συμμετοχή στον διαγωνισμό για την Κύπρο με την ταινία «Το άδειο πιάτο», Μαθήματα Πρώτων Βοηθειών από την κ. Μ.Ρεκλείτη, Α΄ Στάση Χαιρετισμών (Α. Κουζή-Σ.Παλαιτσάκης),σ.36-38 / Α΄ Βραβείο Ταινίας μικρού μήκους, Ενημέρωση για την κατασκευή Airbus, Διεξαγωγή ρητορικών αγώνων, Θεατρικό με ανακυκλώσιμα, Εκδρομή στην Ακρόπολη, Διαγωνισμός Κατασκευής της σχεδίας του Οδυσσέα & της ασπίδας του Αχιλλέα, Εορταστική εκδήλωση «Ο αγωνιστής της λευτεριάς», Εκδρομή στο Βυζαντινό & το Πολεμικό Μουσείο και σε πίστα cart, Έναρξη ενδοσχολικού διαγωνισμού ιστορίας, Παρουσίαση για το Πάσχα, Εκδρομή κατασκηνωτών (Ρ. Λασπίτης-Β. Πανταζοπούλου-Μ. Μίχα-Δ. Αντζουλάτου), σ.61-63 / Εκδρομή στον Εύηνο, Προσκύνημα στον Άγ. Κοσμά Θέρμου, Εκκλησιασμός Λήξης σχολ. έτους, Απονομή Βραβείου Διαγωνισμού Κύπρου, Κατασκηνωτικά Σεμινάρια, Αγιασμός νέας σχολ. χρονιάς (Στ. Πανταζή-Ι. Πιπή), σ.132-134 / Ομιλίες π. Χρ. Κωνσταντόπουλου, Πρόγραμμα Α΄ Βοηθειών, Μουσείο Άρτου, «Σμύρνη μου αγαπημένη», Προσκύνημα στη Μ. Ασία (Ε. Πούλου-Δ. Αντζουλάτου-Π. Σκούρτη), σ.160-161.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ Για σας τους Εφήβους σ.18, 34-35, 68, 138-139, 165.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ-ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
Το Πάσχα του Μεχμέτ Μπέη, σ.42-43 / Η απέναντι όχθη (Β. Καπετάνιου), σ.162-164 / Ο μικρός άγιος απ΄ το Φίερι (Κ. Οικονόμου), σ.168-169.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ (ΑΓΓΛΙΚΑ - ΓΑΛΛΙΚΑ - ΙΤΑΛΙΚΑ)
What is your opinion about NBA's proposal to ban smoking in public areas? (Μ. Κεμερλή-Δ. Σκορδά), σ.20 / Τι είναι η ιταλική γλώσσα (Ν. Κοντοσόπουλος), σ.21 / Pour ou contre l'uniforme scolaire? (Δ. Σκορδά-Χ. Ανυφαντή, επιμ. κ. Παν. Κοντονάσιου), σ.44 / The benefits of fasting (Ι. Παλαιτσάκη, επιμ. κ. Χρ. Σουρμπάτη), σ.45 / Racontez vos experiences de la rentree! (Ά. Θεοχάρη–Μ. Μίχα), σ.141 / The power of mind (Δ. Κόντη), σ. 141 / A Christmas Holiday (Κ. Γεωργιάδη-Π. Μίχα), σ.170 / Noel en Grece et en France (Φ. Σκορδά-Ν. Παπαγεωργίου), σ.171.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ
Στους εργάτες του πνεύματος (Χ. Σακελλαρίου), σ.15 / Λίγα λόγια στους μαθητές μου (Γ. Παπαδόπουλος), σ.32 / Του Βαγορή (Φ. Βαρέλης), σ.33 / Ο Απ. Παύλος στην Ελλάδα, σ.65 / Στην Ελληνική Σημαία (Γ. Σημηριώτης), σ.124 / Απόψε (Γ. Βερίτης), σ. 148.

ΣΠΙΘΕΣ ΤΟΥ ΠΥΡΣΟΥ – ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ
σ. 23, σ. 47, σ. 71, σ. 143, σ. 173.

Θυρανοίξια Ι. Ν. Παναγίας Πισιδιωτίσσης Αλάγιας
14 - 15 Νοεμβρίου 2015

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 14η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ώρα 16:00 Άφιξις του Παναγιωτάτου Πατριάρχου εις τον ανακαινισθέντα υπό του Δήμου Αλάνυας Ι. Ναόν Αγ. Γεωργίου του Βουνού, Αλάνυας.
Πατριαρχική Χοροστασία εις τον Μέγαν Εσπερινόν, μετά Αρτοκλασίας.
Ακολουθεί Προσφώνησις του Μητροπολίτου Πισιδίας και **Ομιλία Παναγιωτάτου Πατριάρχου.**

Ώρα 20:00 **Εορταστικόν Δείπνον εις το GRAND OKAN HOTEL** προς τιμήν του Παναγιωτάτου και της Συνοδείας Αυτού, με συμμετοχήν των προσκυνητών.

ΚΥΡΙΑΚΗ 15η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ώρα. 09.00 Άφιξις του Πατριάρχου εις τον Ι. Ναόν Παναγίας Πισιδιωτίσσης.
Τελετή Θυρανοιξίων υπό της Α.Θ. Παναγιότητος

Ώρα 09.30 **Πατριαρχική θεία Λειτουργία.**
Ακολουθεί Προσφώνησις οικείου Μητροπολίτου και **Ομιλία Παναγιωτάτου Πατριάρχου.**
Μετά του Αντιδώρου ο Πατριάρχης προσφέρει την εικόνα της Παναγίας Πισιδιωτίσσης ως ευλογίαν.

Ώρα 11.30 **Προς όλους τους πιστούς προσφέρεται** υπό του Συλλόγου Ορθοδόξου Εκκλησίας Αλάνυας **γεύμα σε πακέτα**.

Ώρα 12.00 **Εορταστικόν Πρόγραμμα**
Παραδοσιακά τραγούδια και χοροί εις τον αύλειον χώρον του Ι. Ναού, παρουσία του Πατριάρχου, της Συνοδείας Αυτού, των Επισήμων και των προσκυνητών.
Συμμετέχουν χορωδίες Ορθοδόξων Ρώσσων και Μαθητές & Μαθήτριες των Εκπαιδευτηρίων "ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ" Ισθμού Κορίνθου

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

► **Χαιρετισμός του Προέδρου του Συλλόγου Ο.Ε.Α. Μητροπολίτου Πισιδίας Σωτηρίου**.

► **Παιδικός Σταθμός Ладушки (ΛΑΝΤΟΥΣΚΥ)**, του Ρωσσικού Συλλόγου ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΛΑΝΥΑΣ
- «ΜΑΣΙΑ», Ρωσσικό παραδοσιακό τραγούδι από τους μικρούς μαθητές.

► **Χορωδία Ρωσσικού Σχολείου Αλάνυας «ΚΛΑΣΙΚΑ-Μ»**.
Τραγούδια:
- Ύμνος του Σχολείου, αφιερωμένος στους πρωτοεισερχομένους Μαθητές
- «Ανέβηκα στο βουνό», παραδοσιακό τραγούδι, συνοδεύεται με παραδοσιακό χορό.
- «Δώσε ειρήνη στα παιδιά»

► **Χορωδία & χορευτική ομάδα των Εκπαιδευτηρίων «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ» Ισθμού Κορίνθου**
Τραγούδια:
- Κέρνα μας (παραδοσιακό)
- Της Αττάλειας τα νερά (παραδοσιακό νησιώτικο)
- Στο 'πα και στο ξαναλέω (επαρχία Λυδίας, δυτικά παράλια Μ. Ασίας)
- Αγιωρ' Αγιωρ' Αφέντη μου (Καππαδοκίας)
- Τζιβαέρι (ξενιτιάς από τη Μικρά Ασία)

Παραδοσιακοί Χοροί Μικράς Ασίας:
- Συρτός
- Μαλαματένιος αργαλειός (Καππαδοκίας)
- Τας Κεμερλή
- Καρσιλαμάς
- Χασαποσέρβικο

Κλείσιμο με το παραδοσιακό νανούρισμα Σμύρνης (χορωδία):
- Μάνα Μαργαριταρένια

◆ **Ευλογία της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ.**

ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ